

Vysoká škola ekonomická v Praze

Národohospodářská fakulta

Hlavní specializace: Národní hospodářství

ANALÝZA TRHU PRÁCE KRAJE
VYSOČINA A JIHOČESKÉHO KRAJE
MEZI ROKY 2005-2017 SE ZAMĚŘENÍM
NA ABSOLVENTY VYSOKÝCH ŠKOL

bakalářská práce

Autor: Šárka Beránková

Vedoucí práce: Ing. Josef Klement

Rok: 2018

Prohlašuji na svou čest, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
a s použitím uvedené literatury.

Šárka Beránková

V Praze, dne 11. 5. 2018

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce za pomoc při hledání tématu i za rady týkající se samotného obsahu bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Šárka Beránková**
Studijní program: **Ekonomie a hospodářská správa**
Obor: **Národní hospodářství**
Název tématu: **Analýza trhu práce Kraje Vysočina a Jihočeského kraje mezi roky 2005 až 2017 se zaměřením na absolventy vysokých škol**

Zásady pro vypracování:

1. Cíl práce
Cílem práce je zhodnocení situace na trhu práce v kraji s pouze jednou veřejnou a jednou soukromou vysokou školou – Vysočina a v kraji s relativně vysokým počtem vysokých škol – Jihočeském kraji. Výzkumnou otázkou je, zda vysokoškolsky vzdělaní absolventi zůstávají v kraji po dostudování vysoké školy a jakou mírou přispívají k ekonomické situaci daného kraje.
2. Význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu
Analýza trhu práce a důvodů vzniku nezaměstnanosti je hospodářskopoliticky důležitá a neztrácí na aktuálnosti ani v době vrcholící konjunktury. Konkrétně nezaměstnanost absolventů vysokých škol je dobrým ukazatelem toho, jak studium může či nemůže pomoci k získání pracovního místa. Očekávaným přínosem kvalifikační práce je srovnání situace dvou krajů české republiky se zvláštním zřetelem na počet vysokých škol působících na jejich území. Otázkou pak je, jestli je viditelný vliv počtu vysokých škol na míru nezaměstnanosti na daném místě.
3. Charakteristika teoretické části práce
Teoretická část práce čtenáři seznámí se základními definicemi odborných pojmů užitých v analitické části práce, jako jsou nezaměstnanost, její druhy a její výpočet. Kapitola zaměřená na metodologii uvede hlavní metody v práci využitě. Současně budou nastíněny vybrané ekonomické teorie související se vzděláním, lidským kapitálem či nezaměstnaností.
4. Charakteristika praktické části práce
Praktická část práce nejprve nabídne popis ekonomického vývoje České republiky během zkoumaného období od roku 2005 do roku 2017. Kromě popisu a analýzy trhů práce zkoumaných krajů a jejich ekonomické situace, bude vytvořena syntéza hlavních poznatků o obou krajích a bude provedeno jejich vzájemné porovnání a na závěr také srovnání obou krajů s průměrnými ekonomickými ukazateli za Českou republiku.

Rozsah práce: 45

Seznam odborné literatury:

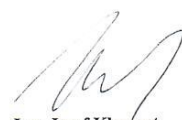
1. HOLMAN, R. *Ekonomie*. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-891-6.
2. JÍROVÁ, H. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. ISBN 80-7079-635-9.
3. KACZOR, P. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.
4. ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, B. *Nezaměstnanost : psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.
5. BECKER, G S. *Human capital : a theoretical and empirical analysis, with special reference to education*. Chicago: University of Chicago, 1993. ISBN 0-226-04120-4.

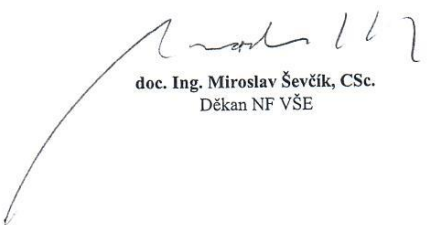
Datum zadání bakalářské práce: březen 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2018

Šárka Beránková
Ředitelka

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.
Vedoucí katedry

Ing. Josef Klement
Vedoucí práce

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.
Děkan NF VŠE

Abstrakt:

Tato bakalářská práce analyzuje trh práce Kraje Vysočina a Jihočeského kraje v letech 2005 až 2017. Cílem práce je zhodnocení situace na trhu práce již zmíněných krajů ve sledovaném období a zhodnocení vlivu počtu vysokých škol na nezaměstnanost absolventů vysokých škol. Práce se také zabývá tím, jestli absolventi v kraji po dostudování vysoké školy zůstávají či odchází pracovat jinam. K dosažení cíle práce byla použita metoda dotazníkového šetření, analýza či srovnání. Na konci této práce bylo vyvráceno, že velký počet vysokých škol v daném kraji znamená vyšší nezaměstnanost absolventů vysokých škol a zároveň bylo potvrzeno, že se absolventi po studiu nevrací do rodného kraje, ale zůstávají v kraji, ve kterém vystudovali vysokou školu.

Klíčová slova:

nezaměstnanost, trh práce, politika zaměstnanosti, absolventi vysokých škol, vzdělání, Jihočeský kraj, Kraj Vysočina

JEL klasifikace:

J21, J24, E24,

Abstract:

This bachelor thesis analyzes the labor market of the Vysočina Region and the South Bohemian Region between 2005 and 2017. The aim of the thesis is to evaluate the labor market situation of the mentioned regions between the years and to evaluate the influence of the number of universities on the unemployment of graduates of universities. The thesis also deals with whether graduates stay in the region after graduation at university or leave to work elsewhere. The method of questionnaire survey, analysis or comparison was used to achieve the goal. At the end of this work, it was denied that a high number of universities in the region meant high unemployment of university graduates, and at the same time it was confirmed that graduates did not return to their native country after graduation, but remained in the country where they graduated from university.

Keywords:

unemployment, labor market, employment policy, graduates of universities, education, South Bohemian Region, Vysočina Region

JEL klasifikation:

J21, J24, E24,

Obsah

Úvod.....	1
I. Teoretická část	3
1. Základní vymezení pojmů.....	3
1.1. Trh práce	3
1.2. Nabídka práce	3
1.3. Poptávka po práci.....	4
1.4. Cena	4
1.5. Rovnováha na trhu práce.....	5
2. Nezaměstnanost	5
2.1. Definice nezaměstnanosti.....	6
2.2. Výpočet	6
2.3. Druhy nezaměstnanosti	6
3. Řešení nezaměstnanosti	7
3.1. Aktivní politika zaměstnanosti.....	7
3.1.1. Rekvalifikace.....	7
3.1.2. Veřejně prospěšné práce	8
3.1.3. Společensky účelná pracovní místa.....	8
3.1.4. Chráněné pracovní dílny	8
3.1.5. Chráněná pracovní místa.....	8
3.2. Pasivní politika.....	8
4. Vybrané ekonomické teorie	9
4.1. Teorie lidského kapitálu.....	9
4.2. Teorie signálů.....	10
4.3. Teorie filtru	11
5. Absolventi na trhu práce	11
5.1. Výhody absolventů z pohledu zaměstnavatele.....	12
5.2. Nevýhody absolventů z pohledu zaměstnavatele.....	13
5.3. Nástupní mzda absolventů	14
5.4. Počty vysokoškolských studentů.....	14
5.4.1. Počty vysokoškolských studentů s ohledem na kraje.....	15
5.4.2. Počty absolventů podle vysoké školy.....	15
6. Metodologie	16
II. Praktická část	16
1. Postup průzkumu.....	16

1.1.	Cíl průzkumu.....	17
1.2.	Hypotézy	17
2.	Ekonomický vývoj České republiky v letech 2005 až 2017	17
3.	Stručný popis krajů	20
3.1.	Kraj Vysočina	20
3.2.	Jihočeský kraj.....	22
4.	Trh práce	23
4.1.	Kraj Vysočina	23
4.1.1.	Průměrná hrubá měsíční mzda a mediánová mzda	23
4.1.2.	Počet nezaměstnaných a počet volných pracovních míst.....	25
4.1.3.	Nezaměstnanost absolventů vysokých škol	26
4.1.4.	Počet nezaměstnaných podle délky evidence.....	27
4.2.	Jihočeský kraj.....	28
4.2.1.	Průměrná hrubá měsíční mzda a mediánová mzda	28
4.2.2.	Počet nezaměstnaných a počet volných míst	29
4.2.3.	Nezaměstnanost absolventů vysokých škol	31
4.2.4.	Počet nezaměstnaných podle délky evidence.....	32
5.	Porovnání údajů z obou krajů	33
5.1.	Průměrná hrubá měsíční mzda	33
5.2.	Mediánová mzda	34
5.3.	Počet nezaměstnaných	35
5.4.	Počet volných pracovních míst	36
5.5.	Nezaměstnanost absolventů vysokých škol	38
6.	Srovnání údajů s průměrnými ukazateli ČR	39
6.1.	Průměrná hrubá měsíční mzda	39
6.2.	Nezaměstnanost	40
6.3.	Nezaměstnanost absolventů vysokých škol	42
7.	Dotazníkové šetření.....	43
7.1.	Výsledky dotazníkového šetření	44
7.2.	Zhodnocení dotazníků.....	49
	Závěr	51
	Použité zdroje:.....	55
	Seznam grafů.....	62
	Přílohy:.....	64

Úvod

Důvodem psaní bakalářské práce právě na toto téma, byla důležitost nezaměstnanosti v dnešní době. Vliv nezaměstnanosti na společnost není zanedbatelný. Dotýká se i pracujících občanů, kteří jsou ovlivněni tím, že přispívají právě na ty, co zaměstnání nemají. Navíc nezaměstnanost jako jeden ze základních makroekonomických ukazatelů, vypovídá o ekonomické situaci v dané zemi a při porovnávání situací v jednotlivých zemích, to je jeden z nejdůležitějších ukazatelů, který jde porovnávat. Proto také dochází k neustálému sledování tohoto ukazatele a k aktualizaci jeho údajů.

Práce má za cíl analyzovat situaci na trzích práce v Kraji Vysočina, což je kraj s pouze jednou veřejnou a jednou soukromou vysokou školou a v Jihočeském kraji, což je kraj s poměrně vysokým počtem vysokých škol.¹ Analýza těchto trhů práce je za období let 2005 až 2017. Díky srovnání statistických údajů z výše zmíněných krajů můžeme porovnat, jaké jsou míry nezaměstnanosti v daných krajích a poté lze porovnat, jestli má na míru nezaměstnanosti vliv právě to, kolik je v daném kraji vysokých škol. Toho se týká i první hypotéza, která zní: „V kraji s vyšším počtem vysokých škol je vyšší nezaměstnanost absolventů vysokých škol.“ Druhá hypotéza zní: „Absolventi se po studiu nevrací do rodného kraje, ale zůstávají v kraji, ve kterém vystudovali vysokou školu.“

Teoretická část se na počátku zabývá definováním některých pojmů souvisejících s touto problematikou. Jedná se o definice trhu práce, nabídky a poptávky či rovnováhy právě na tomto trhu. Poté se v této části nachází definice nezaměstnanosti, její výpočet a také jednotlivé druhy nezaměstnanosti. Následně jsou v práci zmíněna i možná řešení nezaměstnanosti jako je aktivní a pasivní politika zaměstnanosti nebo ekonomické teorie dotýkající se tohoto tématu. Z teorií jsem zvolila ty, které se dotýkají vzdělávání a lidského kapitálu a to z důvodu, že se v části této práce zaměřuji na absolventy vysokých škol. Poslední část je věnována absolventům vysokých škol a tomu jaké má zaměstnání absolventů výhody a nevýhody či jaké jsou počty absolventů.

Na počátku praktické části jsou formulovány hypotézy a cíl, který tato práce má, poté se tato část věnuje ekonomickému vývoji v České republice v letech 2005 až 2017 a stručné charakteristice krajů z hlediska počtu obyvatel či rozlohy. Další část se již týká

¹Vysoké školy - Jihlava, Třebíč. *Atlas školství* [online]. [cit. 2018-05-04].

samotného trhu práce. Dochází nejdříve k analýze trhu práce Kraje Vysočina a poté Jihočeského kraje. V každém kraji je analyzován počet volných pracovních míst, počet nezaměstnaných či nezaměstnanost absolventů vysokých škol. V další části práce jsou tyto kraje porovnány mezi sebou za účelem zjištění, kde je situace na trhu práce lepší. Nakonec jsou oba kraje srovnány s průměrnými ukazateli za Českou republiku. Po analýze trhu práce věnuji část práce dotazníkovému šetření a výsledkům z něj. Vytvořený dotazník měl za cíl objasnit pohyb pracovní síly, konkrétně to, jestli lidé musí dojíždět za studiem a následně, jestli pracují tam, kde vystudovali vysokou školu nebo se stěhují mimo kraj.

I. Teoretická část

V teoretické části jsou definovány pojmy týkající se nezaměstnanosti či ekonomické teorie dotýkající se tohoto tématu. První část se věnuje trhu práce a definicím s ním spojených, druhá nezaměstnaností, jejímu výpočtu či jednotlivým druhům nezaměstnanosti a třetí jejímu řešení. V čtvrté části jsou popsány některé ekonomické teorie, které se týkají lidského kapitálu a poslední část obsahuje použité metody.

1. Základní vymezení pojmů

Pro lepší pochopení tématu této bakalářské práce si na počátku definujeme některé pojmy, které budou následně nápomocné u zpracování dané problematiky.

1.1. Trh práce

Trh práce zajišťuje produkci a distribuci práce formou směnných vztahů mezi domácnostmi, které práci nabízejí a firmami, které ji poptávají. Střetává se zde tedy nabídka a poptávka po práci a výsledkem jejich interakce je cena tohoto výrobního faktoru- mzda.²

Trh práce je jeden z trhů výrobních faktorů, vedle něj existuje trh kapitálu a trh půdy (přírodních zdrojů).³ Od jiných trhů se ale trh práce svým způsobem odlišuje a to z toho důvodu, že nejde prodávat či kupovat jednotlivce, ovšem lze najímat jejich pracovní služby. Důležitou podmínkou najímání práce je její cena. Místo, kde dochází ke střetu zaměstnavatele a potenciálního zaměstnance a kde se tyto subjekty dohadují na mzdě, pracovní době apod. se nazývá právě trh práce. Základními faktory trhu práce jsou nabídka práce, poptávka po práci a cena práce- mzda.⁴

1.2. Nabídka práce

Člověk se rozhoduje, zda má nebo nemá pracovat, takže se rozhoduje mezi volným časem (zvláštní statek) a ostatními statky, které by si mohl koupit za mzdu. Na rozhodování potřebuje znát ceny statků a to jak volného času, tak i těch co si koupí za mzdu. Cenou volného času je to, co obětuje, když se rozhodne mít volný čas, tedy nepracovat. Lze říci, že mzda je cenou volného času.

²VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*. 5., aktualizované vydání. Praha: WoltersKluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-190-3.

³HANZELKOVÁ, Alena, Miloslav KEŘKOVSKÝ a Lubomír KOSTROŇ. *Personální strategie: krok za krokem*. V Praze: C.H. Beck, 2013. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-564-3.

⁴JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

Při růstu mzdy se projevují na nabízené množství práce dva efekty a to substituční a důchodový.

- a) Substituční efekt znamená, že když se zvýší mzda, tak se zdraží volný čas, dojde tedy k omezování nákupu volného času a k nabízení více práce. Dochází k substituci volného času ostatními statky, které si lidé pořídí za mzdu.
- b) Mzda není jen cenou volného času ale také důchodem a důchodový efekt znamená, že při růstu mzdy se zvýší i důchod a člověk si pak může kupovat více statků a to včetně volného času. Růst mzdy motivuje v tomto případě člověka kupovat více volného času a nabízet méně práce.

To jaký efekt převládne, ovlivní nabízené množství práce. Pokud převládne substituční efekt, bude člověk po zvýšení mzdy nabízet více práce, když převládne důchodový efekt, bude člověk po zvýšení mzdy nabízet méně práce.⁵

1.3. Poptávka po práci

Poptávka po práci je odvozená, to znamená, že závisí na poptávce spotřebitelů po finálních statcích, které se pomocí práce vyrábí. Firmy budou nakupovat práci podle nákladů, které vynaloží a podle výnosů, které jim to přinese. Firma, která se nachází v rovnováze a zároveň maximalizuje zisk, zaměstnává pracovníky až do chvíle, kdy se příjem z mezního produktu práce rovná mezním nákladům na práci. Podle zákona klesajících výnosů přináší každá další jednotka vstupu práce menší a menší množství výstupu – mezní produkt klesá.

Firma snižuje a zvyšuje poptávku po práci až do chvíle, kdy se příjem z mezního produktu práce rovná mzdové sazbě. Poptávka po práci je závislá na mzdové sazbě a je určena příjmem z mezního produktu.⁶

1.4. Cena

Individuální rozhodnutí výrobců a spotřebitelů musí být vzájemně koordinována, k tomu dochází při výměně informací. Při výrobě zboží je nositelem informace mezi výrobcí a spotřebitelem cena zboží. Cena znamená pro kupujícího obět' pro získání zboží a pro prodávajícího znamená výnos. Vzájemné působení poptávky a nabídky určuje ceny a množství nakoupeného a prodaného zboží na trhu. Zájmy kupujících

⁵HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-681-6.

⁶JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

a prodávajících se sjednotí při tzv. rovnovážné ceně, při níž vznikne na trhu rovnováha, která je ale krátkodobá.⁷

1.5. Rovnováha na trhu práce

Rovnováhu na trhu práce lze nazvat jako situaci v ekonomii, kdy se nabídka na trhu práce rovná poptávce po ní. Při rovnováze by nezaměstnanost měla být nulová. Tento stav trhu práce však není reálný. Za přirozenou míru nezaměstnanosti je označován stav, kdy počet nezaměstnaných je nižší nebo rovný počtu volných pracovních míst.⁸ Rovnováha na trhu práce vzniká v situaci, kdy je zde určitá výše mzdové sazby, tzv. rovnovážná mzda a určité množství práce.⁹

2. Nezaměstnanost

Náhlá ztráta práce je velkým zásahem do života lidí, má negativní sociální, psychologické, ale i zdravotní důsledky. Při dlouhodobé nezaměstnanosti vzniká pro člověka ekonomická nejistota, dochází k omezení sociálních kontaktů se spolupracovníky, člověka se zmocní nejistota a strach z budoucnosti. Ztráta zaměstnání je navíc vnímána okolím jako životní selhání jedince.¹⁰

Nezaměstnanost je symptomem narušení rovnováhy v ekonomice, dochází k tomu, že část pracujících nemá zaměstnání a tudíž je nezaměstnaná. Při vysoké nezaměstnanosti se hrubý národní produkt pohybuje pod úrovní potenciálního produktu. Vysoká nezaměstnanost je projevem plýtvání zdroji, protože ekonomika během depresí (vysoká nezaměstnanost) nevyrábí tolik, kolik je schopna.¹¹ Ale v přiměřeném rozsahu pro trh práce i pro ekonomiku jako celek může být nezaměstnanost zdravá. Je výrazem určité konkurence na trhu práce, která pomáhá udržovat kvalitu i cenu obchodované komodity na optimální úrovni.¹²

V 90. letech minulého století byly identifikovány skupiny obyvatelstva, které začaly být znevýhodněny v přístupu na trh práce a to skupiny jako mládež, starší uchazeči o zaměstnání, lidé se zdravotním postižením, ženy, příslušníci etnických menšin, lidé

⁷VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-190-3.

⁸HANZELKOVÁ, Alena, Miloslav KEŘKOVSKÝ a Lubomír KOSTROŇ. *Personální strategie: krok za krokem*. V Praze: C.H. Beck, 2013. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-564-3.

⁹JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

¹⁰ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4282-3.

¹¹JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

¹²KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.

s nízkou kvalifikací, apod. Z nich se postupně začalo vytvářet jádro dlouhodobě nezaměstnaných.¹³

2.1. Definice nezaměstnanosti

„Nezaměstnanost lze definovat jako takový stav ekonomiky, v němž osoby v produktivním věku schopné práce a přející si pracovat nemohou najít práci.“¹⁴

2.2. Výpočet

Rozsah nezaměstnanosti měříme pomocí ukazatele míry nezaměstnanosti:

$$u = \frac{U}{L + U}$$

Kde u je míra nezaměstnanosti (vyjádřená v %), U je počet nezaměstnaných a L je počet zaměstnaných.¹⁵ Jmenovatel tohoto zlomku se označuje jako ekonomicky aktivní obyvatelstvo (též práceschopné obyvatelstvo). Je důležité si uvědomit, že ekonomicky aktivní obyvatelstvo neznamená aktuální pracovní aktivitu, protože jsou zde i aktuálně nezaměstnaní občané. Lze použít na tuto skupinu obyvatel i pojem pracovní síla.¹⁶

2.3. Druhy nezaměstnanosti

- a) Frikční- je přirozená a vzniká neustálým pohybem lidí mezi oblastmi a pracovními místy nebo v průběhu stádií životního cyklu. Například ženy vracející se do práce po mateřské dovolené, lidé co hledají zaměstnání po absolvování školy či přechod lidí do lepšího zaměstnání. Tato nezaměstnanost je krátkodobá.
- b) Strukturální- je přirozená a nachází se tam, kde je nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po pracovnících. Určité sektory se rozvíjejí, zatímco jiné upadají, tudíž se poptávka po určitém druhu práce zvyšuje, zatímco po jiném se snižuje a nabídka se dostatečně nepřizpůsobuje. Je dlouhodobější, může trvat i několik let a řeší se rekvalifikací.
- c) Sezónní- je důsledkem sezónní fluktuace poptávky po práci. Nachází se ve stavebnictví, zemědělství, turistickém odvětví apod.
- d) Cyklická- je způsobena stagnací a poklesem v hospodářském cyklu. Dochází k snížení celkové úrovně výdajů a produkce v ekonomice, tudíž

¹³KOTÝNKOVÁ, Magdalena. *Trh práce na přelomu tisíciletí*. V Praze: Oeconomica, 2006. ISBN 9788024511498.

¹⁴JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1, s. 18

¹⁵HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-681-6.

¹⁶KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.

nezaměstnanost roste prakticky všude. Cyklická nezaměstnanost trvá několik měsíců, dokud nezačne opět růst národní produkce a dokud se nezvýší poptávka po práci.¹⁷

- e) Dobrovolná- nezaměstnaní hledají práci, ale za vyšší mzdu, než která na trhu převládá, proto práci nemůžou najít.
- f) Nedobrovolná- nezaměstnaní hledají práci za takovou mzdu, která na trhu práce převládá, ale nemohou ji najít. Příčinou bývají překážky, které brání poklesu mezd (odborní).
- g) Krátkodobá- při pohybech na pracovních trzích, kdy lidé vstupují a vystupují ze zaměstnání. Má frikční a strukturální charakter a nepůsobí závažnější problémy.
- h) Dlouhodobá- je to nezaměstnanost trvající déle než roka může mít vážné sociální důsledky. Dlouhodobá nezaměstnanost se někdy samovolně mění z nedobrovolné na dobrovolnou, protože lidé jsou dlouho nezaměstnaní a mění se jim důsledkem toho způsob chování a postoje k zaměstnání.¹⁸

3. Řešení nezaměstnanosti

Nezaměstnanost je špatná pro společnost a proto je nutné nalézat možná řešení jak ji snížit. Jedním z řešení je aktivní politika zaměstnanosti a její nástroje jako je rekvalifikace, chráněná pracovní místa či příspěvek na zpracování.¹⁹

3.1. Aktivní politika zaměstnanosti

Jde o činnosti, které vedou ke znovuzařazení jedince na trh práce. APZ motivuje zaměstnavatele zejména formou daňových úlev, aby například vytvořili nová místa, nebo zaměstnali osoby s hendikepem. Na rozdíl od nástrojů pasivní politiky zaměstnanosti, které jsou cíleny na dávky, nástroje APZ jsou cílené na návrat nezaměstnaných osob na trh práce.²⁰

3.1.1. Rekvalifikace

Umožňují získání nových znalostí a zvýšení, rozšíření či prohloubení dosavadní kvalifikace. Při určování rozsahu se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu,

¹⁷JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

¹⁸HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-681-6.

¹⁹Služby zaměstnanosti a trhu práce. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Květen 2009 [cit. 2018-03-14].

²⁰KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.

schopností a zkušeností fyzické osoby, která má rekvalifikaci projít a má být dále profesně vzdělávána.

3.1.2. Veřejně prospěšné práce

Jedná se o časově omezené pracovní příležitosti jako je údržba veřejných budov, komunikací, úklid či jiné obdobné činnosti ve prospěch obce, státu nebo obecně prospěšných institucí. Pracovní příležitosti jsou vytvářeny po dohodě s úřadem práce, který může udělit zaměstnavateli příspěvek.

3.1.3. Společensky účelná pracovní místa

Jsou zřízena zaměstnavatelem po dohodě s úřadem práce a jsou obsazována uchazeči o zaměstnání, kterým nejde zajistit práci jiným způsobem. Většinou jde o uchazeče, kterým pracovní úřad věnuje zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání.

3.1.4. Chráněné pracovní dílny

Jedná se o pracoviště, kde se nachází nejméně 60% zaměstnanců se zdravotním postižením a které bylo vymezeno na základě dohody s úřadem práce. Pracoviště musí být přizpůsobeno specifickým potřebám zaměstnanců.

3.1.5. Chráněná pracovní místa

Místa vytvořená zaměstnavatelem na základě dohody s úřadem práce, která jsou určena pro osoby se zdravotním postižením. Zaměstnavatel na tyto místa dostává příspěvek a to ve výši mzdových nákladů skutečně vynaložených na zaměstnance se zdravotním postižením.²¹

3.2. Pasivní politika

Podílí se na vytváření sociálně přijatelných podmínek pro občany, kteří jsou dočasně nezaměstnaní tím, že jim vyplácí podpory v nezaměstnanosti a poskytuje dřívější odchody do důchodu. Podpory v nezaměstnanosti by nikdy neměly dosáhnout takové výše, aby přestaly motivovat nezaměstnané k tomu, aby si našli nové zaměstnání.²²

Podpora v nezaměstnanosti slouží k finančnímu překlenutí doby nezaměstnanosti. Nárok na ni má uchazeč o zaměstnání, který v rozhodném období získal zaměstnáním či jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců. O nároku na podporu rozhoduje úřad práce. Tato podpora činí v prvních 2 měsících 60%, v dalších 2 měsících 50% a následující zbytek

²¹Služby zaměstnanosti a trhu práce. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Květen 2009 [cit. 2018-03-14].

²²JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

podpůrčí doby 45% průměrného měsíčního čistého výdělku, kterého uchazeč dosáhl ve svém posledním ukončeném zaměstnání nebo z posledního vyměřovacího základu.²³

4. Vybrané ekonomické teorie

Úroveň vzdělání a kvalifikace pracovníků je v současnosti důležitý faktor konkurenceschopnosti firem. Nejvýznamnějším směrem, který se týká vzdělávání, je teorie lidského kapitálu. Počátek uvědomování velkého významu znalostí pro ekonomický rozvoj začal za A. Marshalla. Teorie lidského kapitálu vyšla z myšlenkového prostředí chicagské školy. Vedle samotné teorie lidského kapitálu existuje patrně nejvýznamnější alternativa pojímání lidských zdrojů, vzdělávání a dalších souvislostí kvalifikace jednotlivce i kvality národního bohatství země, a tou je teorie filtru.²⁴

4.1. Teorie lidského kapitálu

Teorie lidského kapitálu vychází z toho, že lidé jsou aktiva, jejichž hodnotu lze zvýšit v procesu investování.

Lze se setkat se dvěma formami lidského kapitálu:

- a) Všeobecná forma lidského kapitálu se vztahuje k vytváření schopností, které jsou použitelné ve všech firmách a odvětvích. Proto zvyšuje produktivitu pracovních sil pro všechny firmy.
- b) Specifická forma se vztahuje k vytváření schopností, které mohou být použity pouze v určité firmě, produktivita pracovníka se tedy zvyšuje pouze pro ni.²⁵

Investicemi do lidského kapitálu označujeme aktivity, které se projevují trvalým nebo opakovaným vlivem na naše peněžní nebo psychické příjmy. Jedná se o aktivity, kterými zdokonalujeme své dovednosti či zlepšujeme své, tj. lidské zdroje. Může se jednat o přednášky, jazykové kurzy, výdaje na lékařskou péči a další.²⁶ Člověk rozhoduje o svém vzdělání či lékařské péči na základě porovnání nákladů a výnosů. Náklady představuje hodnota času vynaloženého na zvýšení kvalitativních vlastností

²³Služby zaměstnanosti a trhu práce. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Květen 2009 [cit. 2018-03-14].

²⁴KADEŘÁBKOVÁ, Božena a Alexandr SOUKUP. *Teorie lidského kapitálu, jeho vliv na konkurenceschopnost*[online]. [cit. 2018-05-03].

²⁵KADEŘÁBKOVÁ, Božena a Alexandr SOUKUP. *Teorie lidského kapitálu, jeho vliv na konkurenceschopnost*[online]. [cit. 2018-05-03].

²⁶KAMENÍČEK, Jiří. *Lidský kapitál: úvod do ekonomie chování*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 978-80-246-0449-7.

člověka a výnosy znamenají zvýšené mzdy, atraktivnější zaměstnání, kulturní a další nepeněžní efekty.²⁷

Pokud chápeme lidský kapitál jako tržní kategorii, setkáváme se s nabídkou lidského kapitálu a poptávkou po něm, které mohou být znázorněny jako na trhu jiných statků. Každý člověk má fixní geneticky dané vlastností (IQ či manuální zručnost), ke kterým přidává variabilní inputy v podobě let vzdělávání. Při přínosu let vzdělávání dochází ke klesající návratnosti, kdy každá další jednotka přináší relativně nižší výnos než předchozí. Prvním důvodem je zákon klesajících výnosů, kterému investice do lidského kapitálu podléhají a druhým důvodem je, že náklady rostou a výnosy klesají tím více, čím vyšší úrovně vzdělání dosáhneme.

Lidský kapitál můžeme chápat i jako ekonomický růst. Podle T.W. Schultze jsou rostoucí výnosy plynoucí z technického rozvoje, vědeckého výzkumu a investic do vzdělání a znalostí, tedy do lidského kapitálu, hlavním zdrojem ekonomického růstu.²⁸

4.2. Teorie signálů

Hlavní význam má pojem tržního signálu a jeho úloha na trzích práce. Potenciální zaměstnavatel si většinou není jist kvalitami zájemce o práci, kterého se chystá najmout, tudíž ho najímá s rizikem investice. Zaměstnavatel se může řídit určitými vlastnostmi zaměstnance, jako jsou vzdělání, image, minulá zaměstnání, etnická příslušnost, rasa či pohlaví. Pokud se něčím z toho řídí, tak mu jsou nápomocné ve výběru právě signály fungující na trhu práce. Jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec vstupují do nejistoty, protože zaměstnavatel neví, jak bude zaměstnanec produktivní a zaměstnanec neví, do jakého jde prostředí, oba se řídí pouze určitým odhadem budoucího stavu. Rovnováha (podle Spence signální rovnováha) nastává v okamžiku, kdy očekávání o produktivitě je potvrzeno výdělkem práce a zaměstnancovo očekávání se shoduje s realitou.

Signály ale nemusí vždy mít dokonale vypovídající schopnost- včetně signálu vzdělání. Tyto signály nemusí obsahovat důležité informace, mohou je zkreslovat či překrývat, tudíž může dojít ke špatnému rozhodnutí.

²⁷VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-190-3.

²⁸KADERÁBKOVÁ, Božena a Alexandr SOUKUP. Teorie lidského kapitálu, jeho vliv na konkurenceschopnost[online]. [cit. 2018-05-03].

4.3. Teorie filtru

Teorie filtru chápe vzdělání především jako nástroj, který umožňuje výběr mezi vzdělanými jednotlivci podle jejich využitelných kvalit. V teorii filtru není tak důležitá úloha vzdělání při zvyšování produktivity, spíše informuje o výši a kvalitě lidského kapitálu. Důležitá je úroveň schopností, které člověk má ještě před profesionální přípravou a vzdělání je má zviditelnit a zvýšit informovanost o nich. Pro efektivnost vzdělání má potom větší význam to, jak s ním disponují různě produktivní jednotlivci, než absolutní úroveň vzdělání. Rozšíření vzdělání ve společnosti pak spíše zmenšuje obsah signálů. Dalšími signály může být i věk, pohlaví či rasa.²⁹

5. Absolventi na trhu práce

Většina lidí se rozhodne studovat hlavně proto, že ve vzdělání spatřují výhodnou investici a v pracovním uplatnění vidí příležitost, jak tuto dlouhodobou investici finančně co nejvíce zúročit. Ovšem důvodů studia může být více než jen zmíněný finanční přínos. Důvody mohou být také zájem o obor studia či starost o pozdější pracovní uplatnění.³⁰

Absolventem školy se rozumí člověk vstupující do zaměstnání na práci odpovídající jeho kvalifikaci, pokud celková doba jeho odborné praxe po úspěšném dokončení studia nedosáhla 2 let, kdy se do této doby nezapočítává doba mateřské nebo rodičovské dovolené.³¹

Absolventi po ukončení vysoké školy nemají hledání práce snadné, pokud již během studia nepracovali na brigádách ve společnosti, která jim nabídne po ukončení studia stálé místo. Pokud tomu tak není, musí hledat volné pracovní místo, což je velmi náročné na čas i zdroje. Toto hledání může být uskutečněno více způsoby, od poptávání u přátel a příbuzných, přes čtení inzerátů až po přihlášení se na úřadu práce.³² V případě přihlášení se na úřadu práce uchazeči získají nárok na podporu, hrazení zdravotního,

²⁹SOUKUP, Alexandr. *Vzdělání a informační společnost* [online]. [cit. 2018-05-03].

³⁰KELLER, Jan a Lubor HRUŠKA TVRDÝ. *Vzdělanostní společnost?: chrám, výtah a pojišťovna*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-86429-78-6.

³¹Absolventi škol a mladiství na trhu práce v České republice (Revue Sondy). *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 15.1.2015 [cit. 2018-03-08].

³²ZELENKA, Martin. *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh*. V Praze: Vydavatelství Pedagogické fakulty, Univerzita Karlova, 2008. ISBN 978-80-7290-372-6.

případně sociálního pojištění a možnost využít podpůrné nástroje, jako je rekvalifikace či konzultace s psychologem.³³

Obecně lze ale říci, že na hledání zaměstnání až po absolvování školy už může být pozdě. Výhodu pak mohou mít ti, kteří byli nuceni vykročit do praxe již ve škole, tudíž mohli řešit problémy související s oborem, který studují a mohli se přitom prosadit.³⁴

Pravděpodobnost získání pracovní nabídky souvisí se snahou hledajícího, ale i s rozhodnutím zaměstnavatele tuto nabídku učinit. Intenzita hledání tak může postupem času klesat s rostoucím pesimismem z neúspěšného hledání. Pravděpodobnost nabídnutí práce ze strany zaměstnavatele může být ovlivněna potencionální produktivitou hledajícího, jeho věkem, pohlavím, národností, vzděláním či získanými certifikáty, které mohou svědčit o úrovni produktivity.³⁵

Absolventi tvoří jednu z rizikových skupin ekonomicky aktivních obyvatel, která se hůře uplatňuje na trhu práce a to z důvodu, že trpí nedostatkem chybějící praxe, chybějícími pracovními návyky a minimem zkušeností vůči ostatním uchazečům o zaměstnání. Při hledání pracovního místa však mohou konkurovat jinými přednostmi – zejména aktuálními odbornými znalostmi, znalostí cizích jazyků, počítačovými dovednostmi nebo větší profesní flexibilitou.³⁶ Takže, když porovnáváme nezaměstnanost lidí s vysokoškolským vzděláním, se základním vzděláním nebo bez vzdělání a středním vzděláním bez maturity a s maturitou, dojdeme k nejlepšímu postavení právě absolventů, jejichž nezaměstnanost je nejnižší okolo 1,8%. Nejvyšší nezaměstnanost je naopak u těch, kteří mají základní vzdělání nebo vůbec žádné vzdělání, tato nezaměstnanost se pohybuje okolo 11%.³⁷

5.1. Výhody absolventů z pohledu zaměstnavatele

Absolventi vysokých škol jsou většinou velmi ambiciózní a mají velký elán dokázat, že se firmám vyplatí je zaměstnat a platit jim za vykonanou práci odpovídající mzdu. Můžeme také říci, že absolventi škol jsou většinou velmi dobře teoreticky připraveni

³³SIEGEL, Zbyněk. *Jak hledat a najít zaměstnání: rady a tipy pro uchazeče*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. Poradce pro praxi. ISBN 978-80-247-4407-0.

³⁴HANZLÍKOVÁ, Olga, Daniela PAUKNEROVÁ a Milena SOUŠKOVÁ. *Jak uspět v prvním zaměstnání*. Praha: Grada, 2001. ISBN 9788024701219.

³⁵ZELENKA, Martin. *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh*. V Praze: Vydavatelství Pedagogické fakulty, Univerzita Karlova, 2008. ISBN 978-80-7290-372-6.

³⁶Absolventi škol a mladiství na trhu práce v České republice (Revue Sondy). *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 15.1.2015 [cit. 2018-03-08].

³⁷BUREŠ, Michal. Kolik vysokoškoláků je bez práce?. *FINANCE.CZ* [online]. 07.11.2017 [cit. 2018-03-24].

a vzdělání v odpovídajícím oboru studia, znají současné trendy, umí velmi dobře zacházet s internetem a obecně s výpočetní technikou a moderními technologiemi.

Jako další výhodu můžeme považovat i jazykové znalosti. Absolventi vysokých škol bývají dobře připraveni a to jak z hlediska počtu jazyků, které umějí, tak z hlediska kvality znalosti jazyka. Většinou jsou s těmito znalostmi na lepší úrovni než starší generace uchazečů o práci. Navíc jsou absolventi stále ochotní se vzdělávat a zvyšovat svou kvalifikaci.

Někdy může zaměstnavatele zaujmout i nezkušenost, kdy absolventi tím, že nemají žádné zkušenosti a neznají pracovní postupy, tak nemají ani žádné špatné pracovní návyky a velmi dobře se tak přizpůsobí organizační kultuře i pracovním požadavkům zaměstnavatele.³⁸

5.2. Nevýhody absolventů z pohledu zaměstnavatele

Hlavní nevýhodou absolventů je nedostatečná praxe, která je v rámci některých pozic vyžadována, nedostatek zkušeností nebo pracovní návyky. U pracovních návyků ale dochází k poměrně paradoxní situaci, kdy na jedné straně je nezatíženost pracovními návyky zaměstnavateli vnímána jako výhoda, protože si absolventy mohou zformovat a vychovat podle sebe a na druhé straně jsou nerozvinuté pracovní návyky posuzovány jako nedostatek, protože absolventům škol trvá déle, než se vše v rámci pracovní pozice naučí.

Mezi faktory omezující zaměstnávání absolventů můžeme také připočítat nízkou úroveň pracovní morálky a delší dobu, kterou absolventi potřebují na zapracování a přivyknutí pracovním návykům.

Mezi další bariéry zaměstnatelnosti absolventů patří nereálné představy absolventů o výši mzdy. Důvodem je, že absolventi často nemají reálné představy o svém finančním ohodnocení, což je pochopitelné, neboť na trhu práce nezískali prakticky žádné zkušenosti a jejich odhad je tedy v těchto ohledech často velmi omezený.³⁹ Jestliže se zaměstnavatel zeptá absolventa, jako člověka bez zkušeností, na představy o finančním ohodnocení, není až tak překvapivé, že tento uchazeč

³⁸ Absolvent a trh práce. *Hledám Práci* [online]. [cit. 2018-03-08].

³⁹ ŮLOVEC, Martin. Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – komparační analýza 2014. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-03-23].

o zaměstnání cifru raději nadsadí, než aby riskoval, že se pak nižší částkou připraví o peníze, které mohl dostávat.⁴⁰

5.3. Nástupní mzda absolventů

Nejlepší nástupní mzdy dostávají absolventi vysokých škol v Praze, kdy jejich průměr činí 31 763 korun. Po Praze s nejvyšší průměrnou nástupní mzdou následují kraje Středočeský, Plzeňský a Vysočina. Když se podíváme z druhého konce žebříčku, tak nejnižšího ohodnocení se absolventi dočkají ve Zlínském kraji, kde výše nástupní mzdy činí 22 598.

Průměrné nástupní mzdy se liší nejen v jednotlivých krajích, ale také v jednotlivých oborech, ve kterých mohou absolventu úspěšně ukončit studium. Absolventi nejlépe placeného oboru jsou ti, kteří studovali informační technologie, kde se průměrná nástupní mzda pohybuje okolo 36688 korun. Obory, ze kterých absolventi získají průměrnou nástupní mzdu vyšší, než 30 tisíc jsou bankovníctví, automobilový průmysl, management kvality a farmaceutický průmysl. Naopak nejhorší nástupní mzdy lze nalézt u dřevozpracujícího průmyslu či stavebnictví.

Současným problémem je nedostatek studentů a tedy i absolventů v náročnějších disciplínách. Příčinou je dnešní myšlení lidí, kdy si mnoho z nich myslí, že důležité je vystudovat alespoň něco, tudíž se sahá hlavně po jednodušších oborech, aby byla větší šance úspěšného dostudování. Z tohoto důvodu pak vzniká nejen nedostatek těch, co studují náročnější obory, ale i převis lidí u těch méně náročných oborů, kde pak je těžké se uplatnit a vzdělání se stává nevyužitelným. Při rozhodování o oboru studia by také neměly mít hlavní roli informace o finančním ohodnocení v jednotlivých oborech, ale to, zda je bude bavit to, co si zvolí a budou se tomu chtít věnovat.⁴¹

5.4. Počty vysokoškolských studentů

Během let přibývá těch, kteří vystudují vysokou školu, takže lze říci, že Češi jsou čím dál vzdělanější. V roce 2006 se počet absolventů vysokých škol vyšplhal na 1,3 miliónu, což je o 134% víc než před dvaceti lety.

Nárůst vysokoškoláků je největší za posledních 5 let a to hlavně u žen. V roce 2012 byl počet vysokoškolsky vzdělaných žen vyšší než počet mužů s vysokoškolským titulem

⁴⁰ÚLOVEC, Martin. Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – srovnání 2004 - 2013. *Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce* [online]. 2014 [cit. 2018-03-23].

⁴¹LIEBREICH, Jiří. Nástupní plat vysokoškoláků až 37 tisíc. Které obory se nejvíce vyplatí?. *E15* [online]. Praha, 28.3.2017 [cit. 2018-03-28].

a tento rozdíl se rychle zvětšuje. Podíl absolventů vysokých škol na české populaci 25–64letých dosáhl v roce 2005 22 %, což je méně než ve většině členských zemí EU, ale to se rychle mění, protože současné školství umožňuje studovat značné části mladé populace oproti dříve omezeným možnostem.⁴²

5.4.1. Počty vysokoškolských studentů s ohledem na kraje

Největší počet studentů vysokých škol dochází na školy sídlící v Praze, toto číslo bylo ke konci roku 2016 kolem 97 tisíc a na školy v Jihomoravském kraji, kde se jednalo o 53 tisíc studentů. Lze říci, že je to z důvodu nejširší nabídky vysokých škol v České republice a to jak veřejných tak soukromých. Na druhé straně pak nejméně lidí studuje v Karlovarském kraji, kde počet studentů nedosáhl ani jednoho tisíce, v Kraji Vysočina, kde tento počet je okolo 2 tisíc a ve Středočeském kraji, kde je počet studentů necelé 3 tisíce. V těchto krajích není takový počet vysokoškolských institucí jako v Praze či Jihomoravském kraji.

Nejvíce studentů, tedy okolo 30 tisíc, má trvalé bydliště v hl. m. Praze, následují kraje Moravskoslezský, Středočeský a Jihomoravský. Nejnížší počty studentů vysokých škol, které se pohybují pod hranicí 10 tisíc, bydlí v Karlovarském a Libereckém kraji. V celé republice je nízký podíl vysokoškoláků studujících v kraji svého bydliště, tento podíl je 44%. Největšího podílu shody trvalého bydliště a místa studia bylo dosaženo v Praze, přes 87% studentů zde bydlelo i studovalo a v Brně, kde tento ukazatel byl 76%. Naopak nejvíce studentů, konkrétně přes 90%, muselo vyjíždět za vysokoškolským vzděláním za hranice svého kraje ze středních Čech, Kraje Vysočina a Karlovarského kraje.⁴³

5.4.2. Počty absolventů podle vysoké školy

Celkový počet absolventů za období od roku 2000 do roku 2017 za veřejné i soukromé školy dosáhl 72 057. Pokud zkoumáme konkrétní čísla jednotlivých škol, tak nejvyšší počet absolventů, něco málo přes 8 tisíc, opustil Karlovu univerzitu, u které nejvíce absolventů bylo z filozofické fakulty. Po Karlově univerzitě následovala Masarykova univerzita, kde nejvíce absolventů bylo také z Filozofické fakulty, dále Vysoké učení technické v Brně, kde nejvíce absolventů bylo z Fakulty stavební a České vysoké učení technické v Praze, kde se nejvýše umístila také Fakulta stavební. Dalšími školami

⁴²Vysokoškoláků rapidně přibývá. *Český statistický úřad* [online]. 3.11.2016 [cit. 2018-03-24].

⁴³DEHNER, Jan. Kde žijí vysokoškoláci. *Statistika&My - měsíčník Českého statistického úřadu* [online]. 2017 [cit. 2018-03-24].

s vysokým počtem absolventů hned po již jmenovaných, byly Česká zemědělská univerzita v Praze, Univerzita Palackého v Olomouci či Vysoká škola ekonomická.⁴⁴

6. Metodologie

V teoretické části je použito popisu a definicí pojmů společně s explanací. Následnou počáteční metodou, která je použita v praktické části, je analýza, kdy dochází k analýze trhů práce zvolených krajů. Následně dochází k syntéze poznatků o obou krajích zjištěných předchozí metodou a k jejich vzájemnému porovnání a v neposlední řadě dochází na srovnání obou krajů s průměrnými ukazateli za Českou republiku. Závěrečnou metodou, která je použita v této práci, je metoda dotazníkového šetření, při které se podíváme na otázky týkající se pohybu pracovní síly.

II. Praktická část

V praktické části bude nejdříve popsán postup průzkumu a budou vysloveny obě hypotézy. Následně dojde na popis ekonomického vývoje České republiky v letech 2005 až 2017 a na charakteristiku obou krajů. Poté již dojde na analýzu trhů práce obou krajů, na porovnání údajů z obou krajů a na jejich srovnání s Českou republikou. Poslední částí bude věnována dotazníkovému šetření a jeho výsledkům.

1. Postup průzkumu

Nejprve dojde na analýzu dat o trzích práce ve vybraných krajích. Data budou získávána především z portálu Ministerstva práce a sociálních věcí a z Českého statistického úřadu. Do nezaměstnanosti absolventů vysokých škol budou ze statistik Ministerstva práce a sociálních věcí počítány skupiny bakalářského vzdělání, VŠ a doktorského vzdělání. Vyšší odborné vzdělání nebude do tohoto průzkumu započítáváno. Nejprve budou zpracována data za Kraj Vysočina, poté budou zpracována data za Jihočeský kraj a následně budou mezi sebou porovnány údaje za oba kraje. Údaje o trzích práce za oba kraje budou po vzájemném porovnání ještě srovnány s průměrnými ukazateli za Českou republiku.

⁴⁴Výkonové ukazatele. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. [cit. 2018-03-08].

1.1. Cíl průzkumu

Cílem průzkumu je zhodnocení situace na trhu práce v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji. Díky srovnání statistických údajů z vybraných krajů, můžeme porovnat, jaká jsou míry nezaměstnanosti v daných krajích a poté lze porovnat, jestli má na míru nezaměstnanosti vliv právě to, kolik je v daném kraji vysokých škol.

Výzkumnou otázkou je, zda vysokoškolsky vzdělaní absolventi zůstávají v kraji po dostudování vysoké školy a jakou mírou přispívají k ekonomické situaci daného kraje.

1.2. Hypotézy

Hypotéza 1: V kraji s vyšším počtem vysokých škol je vyšší nezaměstnanost absolventů vysokých škol.

Hypotéza 2: Absolventi se po studiu nevrací do rodného kraje, ale zůstávají v kraji, ve kterém vystudovali vysokou školu.

2. Ekonomický vývoj České republiky v letech 2005 až 2017

Se vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004 začalo období vysokého růstu.⁴⁵ K výraznému zrychlení ekonomického růstu došlo poté i v období let 2005 až 2007. Toto období patří k nejpříznivějším v historii České republiky. Hospodářský růst dosahoval průměrně 6,4% a nejen, že byl rychlejší než v minulých letech, ale i zdravější z hlediska faktorů strany nabídky i poptávky. V tomto období přešla obchodní bilance do přebytku, snížil se deficit běžného účtu platební bilance i schodek veřejných financí a výrazně se zlepšila situace na trhu práce.

Na přelomu roku 2008 zasáhla Českou republiku finanční a hospodářská krize a roku 2009 se ekonomika propadla do nejhlubší recese v její novodobé historii. V těchto letech docházelo k postupnému zhoršování podmínek hospodářského vývoje. Finanční systém se sice do krize nedostal, ale bylo přibržděno poskytování úvěrů a došlo ke zhoršeným očekáváním spotřebitelů, výrobců i investorů a ekonomika byla zasažena silným vnějším poptávkovým šokem. Na konci roku 2008 se výrazně snížila tempa ekonomického růstu. Růst HDP za celý rok 2008 byl 2,5%, což je výrazně nižší tempo růstu než v předchozích letech. Pokles HDP o 4,4% na počátku roku 2009 ukazuje, že

⁴⁵SPĚVÁČEK, Vojtěch. Růst a stabilita české ekonomiky v letech 2001–2011. *Politická ekonomie* [online]. 2013 [cit. 2018-03-30]. ISSN 2336-8225.

se ekonomika dostala do recese. V následujících čtvrtletích roku 2009 docházelo k růstu HDP, což signalizovalo pozitivní změnu trendu a počátek stabilizace ekonomiky. Avšak stále přetrvávaly rizika jako je slabost finančního systému, nadměrné schodky veřejných financí, vysoká míra nezaměstnanosti či silný propad investiční aktivity. Míra nezaměstnanosti měla určité zpoždění za poklesem HDP a její očekávaný vzestup v letech 2009 i 2010 byl velmi tíživý.⁴⁶

V letech 2010 a 2011 došlo k oživení ekonomické aktivity a meziroční údaje se dostaly do kladných hodnot. Za rok 2010 se HDP zvýšil o 2,5% a tuto dynamiku si česká ekonomika držela až do prvního čtvrtletí roku 2011. V dalších čtvrtletích se růstová dynamika začala silně snižovat až na 0,6% ve čtvrtém čtvrtletí. Za celý rok 2011 HDP vzrostl o 1,9%. Za celou dekádu 2001 až 2010 dosahoval růst HDP České republiky v průměru ročně 3,4 %, což bylo podstatně více než průměr EU-27, který činil 1,3 %. V mezinárodním srovnání temp ekonomického růstu se česká ekonomika dostala na osmé místo v žebříčku zemí EU-27.⁴⁷

Po finanční krizi nastupující dluhová krize v eurozóně vedla k dalšímu výraznému zpomalení ekonomického růstu v průběhu roku 2011 a k ekonomickému poklesu v následujících dvou letech. Došlo spolu s tím k poklesu inflace a hrozil pád do deflační pasti. K tomu ale nedošlo díky uvolnění měnové politiky, které bylo dosaženo přijetím kurzového závazku spočívajícího v udržování kurzu na úrovni 27 korun za euro a slabší. Uvolnění měnových podmínek přispělo k tomu, že se ekonomika navrátila k růstu od roku 2014. Také došlo k poklesu nezaměstnanosti a růstu mezd. Uvolnění měnových podmínek sice zabránilo deflaci, ale následně situace v eurozóně bránila dlouho inflaci v návratu k dvouprocentnímu cíli ČNB. K dosažení této hranice došlo až ke konci roku 2016. To umožnilo společně s příznivým ekonomickým vývojem možnost ukončit kurzový závazek ČNB.⁴⁸

V období dluhové krize docházelo k poklesu HDP a ekonomika byla znovu v recesi. Ve 4. čtvrtletí roku 2012 se hrubý domácí produkt snížil meziročně o 1,7 %, což je nejhorší výsledek od roku 2009. Počet lidí bez práce se začal zvyšovat pomalu od poloviny roku 2011a na konci roku dosáhla nezaměstnanost výše 9,4%. V tomto roce došlo k růstu

⁴⁶SPĚVÁČEK, Vojtěch a Růžena VINTROVÁ. Růst, stabilita a konvergence české ekonomiky v letech 2001-2008. *Politická ekonomie* [online]. 2010 [cit. 2018-03-30]. ISSN 2336-8225.

⁴⁷SPĚVÁČEK, Vojtěch. Růst a stabilita české ekonomiky v letech 2001–2011. *Politická ekonomie* [online]. 2013 [cit. 2018-03-30]. ISSN 2336-8225.

⁴⁸Ekonomický vývoj na území České republiky. *Česká národní banka* [online]. [cit. 2018-03-30].

inlace, jejíž průměrná úroveň dosáhla 3,3%, což byla nejvyšší hodnota za poslední čtyři roky.⁴⁹ V roce 2013 pokračoval hospodářský pokles z předešlého roku. Meziroční pokles HDP byl 0,9%, ale jeho vývoj v průběhu roku byl nevyrovnaný, docházelo tak k propadům i oživením HDP a až údaje ze čtvrtého čtvrtletí ukázaly, že hospodářská recese trávající 4 a půl roku je minulostí. V tomto roce dosáhla inflace hodnoty 1,4%, což byl nejnižší výsledek za poslední 4 roky a podíl nezaměstnaných osob se zvýšil na 8,2%.⁵⁰

Hospodářský růst v roce 2014 dosáhl 2% a inflace ke konci roku klesla na 0,4%, tedy na nejnižší úroveň od roku 2004. Vyšší ekonomická aktivita přinesla zlepšení na trhu práce, kdy došlo i ke snížení počtu nezaměstnaných a obecná míra nezaměstnanosti klesla na 5,8%.⁵¹ Rok 2015 se řadí mezi ty úspěšnější roky v historii české ekonomiky. Hospodářský růst navázal na růst z předchozího roku a dosáhl 4,3% a česká ekonomika se tak zařadila hned za trojici nejrychleji rostoucích zemí evropské osmadvacítky. Došlo také ke snížení obecné míry nezaměstnanosti na 5,1% a k poklesu inflace na 0,3%. Inflace dosáhla nejnižší hodnoty od roku 2003 a druhé nejnižší hodnoty v historii České republiky.⁵²

V roce 2016 ekonomika meziročně zpomalila na 2,4% a obecná míra nezaměstnanosti byla nejnižší v Evropské unii a to 3,6%. Navíc byl ukončen tříletý trend poklesů inflace a ta dosáhla průměrného růstu o 0,7%.⁵³ Za rok 2017 stoupl HDP o 4,5%.⁵⁴ Podíl nezaměstnaných osob v prosinci roku 2017 dosáhl úrovně 3,8%.⁵⁵ Navíc došlo k růstu inflace a to až na 2,5%.⁵⁶

⁴⁹ Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2012. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 19.6.2013 [cit. 2018-04-19].

⁵⁰ Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2013. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 26.5.2014 [cit. 2018-04-19].

⁵¹ Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 13.7.2015 [cit. 2018-04-19].

⁵² Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2015. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 11.7.2016 [cit. 2018-04-19].

⁵³ Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2016. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 11.7.2017 [cit. 2018-04-19].

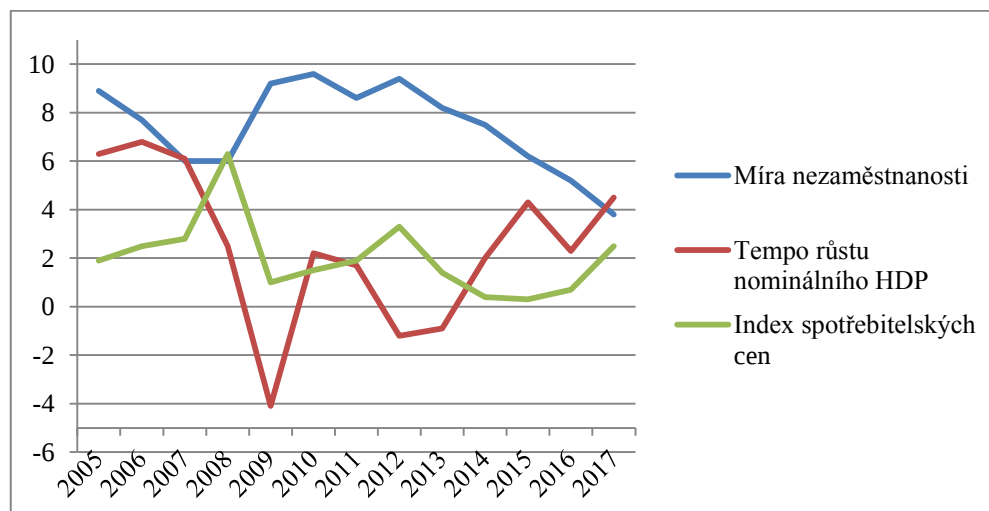
⁵⁴ Česká ekonomika ve 4. čtvrtletí 2017 zrychlila růst na 5,2%. *České noviny* [online]. 02.03.2018 [cit. 2018-04-19].

⁵⁵ Nezaměstnanost v ČR, vývoj, rok 2018 - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-04-19].

⁵⁶ Inflace - 2018, míra inflace a její vývoj v ČR - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

V přiloženém grafu, lze vidět jak se během let 2005 až 2017 vyvíjely inflace, HDP a míra nezaměstnanosti.

Graf 1: Vývoj v ČR mezi lety 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z Kurzy.cz

3. Stručný popis krajů

V otázce nezaměstnanosti má důležitou roli více ukazatelů, proto než se podíváme na konkrétní situace na trzích práce jednotlivých krajů, je potřeba se podívat na úvod na několik základních informací o těchto krajích. Vliv na nezaměstnanost může mít i poloha kraje a sousední kraje, proto se jako první podíváme právě na tyto informace. Následně se zaměříme na rozlohu či počet obyvatel, údaje o sociální situaci či dopravě a nakonec dojde na několik ekonomických údajů. U ekonomických údajů nepůjdeme do hloubky, protože ekonomickému srovnání se budeme věnovat v následující části, kde porovnáme trhy práce jednotlivých krajů.

3.1. Kraj Vysočina

Kraj Vysočina se nachází v centrální oblasti České republiky. Sousedí s krajem Jihočeským, Středočeským, Pardubickým a Jihomoravským. Krajem prochází od jihozápadu na severovýchod hlavní evropské rozvodí a historická zemská hranice Čech a Moravy. Charakteristická je pro tento kraj členitost území, vyšší nadmořská výška nebo řídké osídlení.⁵⁷ Výhodou Vysočiny je zachované čisté životní prostředí a můžeme říci, že tento kraj je díky tomu takovým zdravým ostrovem mezi pražskou, brněnskou

⁵⁷ Charakteristika kraje Vysočina. BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

a vídeňskou aglomerací. Jako první z krajů České republiky se stal členem organizace zdravých měst a regionů.⁵⁸ K návštěvě tohoto kraje láká nejen krásná příroda, ale i památky, které mají místo na seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO, kterých má tento kraj ze všech krajů v České republice nejvíce. Těmito památkami jsou historické centrum starobylého města Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou, židovská čtvrť a basilika sv. Prokopa v Třebíči.⁵⁹

Rozlohou, která je téměř 6800km², se řadí mezi regiony nadprůměrné velikosti a na této rozloze nalezneme dvě chráněné krajinné oblasti a to Žďárské vrchy a Železné hory. Uvádí se, že se v tomto kraji, konkrétně na Vrchu Melechov, nachází geografický střed Evropy. Administrativně se kraj člení na 5 okresů, 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 26 obvodů pověřených obecních úřadů.⁶⁰ Celkově má kraj 704 obcí a krajským městem je Jihlava.⁶¹ Z údajů z prosince 2017 má kraj 508 916 obyvatel, což znamená pokles oproti minulému roku.⁶²

Vysočina má strategickou polohu a její silniční síť proto mají velký vnitrostátní i celoevropský význam. Území kraje je součástí osy Berlín-Praha-Vídeň/Bratislava-Budapešť, takže dálnice D1 slouží k dopravě národní i evropské. Díky tomu sem soustřeďuje své výrobní kapacity, výzkum a vývoj mnoho zahraničních investorů.

Kraj má stabilizovanou síť základních škol, dostatečné množství středních škol, ale malé množství vysokých škol.⁶³ Je zde nižší stupeň podnikatelské aktivity, ve statistickém registru ekonomických subjektů bylo podchyceno okolo 113 tisíc subjektů.⁶⁴

Průměrná hrubá měsíční mzda v tomto kraji za 1-4. čtvrtletí roku 2017 činila 26 944 Kč, došlo k jejímu nárůstu oproti minulému roku. Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 let se od minulého roku snížil a dosáhl k 10.4.2018 výše 3,35%.⁶⁵

⁵⁸Vítejte na Vysočině. *Kraj Vysočina* [online]. 11.6.2008 [cit. 2018-05-01].

⁵⁹Vysočina: kraj s nejvyšším počtem památek UNESCO. *Novinky.cz* [online]. 25.1.2007 [cit. 2018-05-01].

⁶⁰Charakteristika kraje Vysočina. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

⁶¹Srovnání kraje s Českou republikou. *Regionální informační servis* [online]. 2016 [cit. 2018-05-01].

⁶²Nejnovější údaje: Kraj Vysočina. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

⁶³Charakteristika kraje Vysočina. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

⁶⁴Nejnovější údaje: Kraj Vysočina. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

⁶⁵Nejnovější údaje: Kraj Vysočina. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

3.2. Jihočeský kraj

Jihočeský kraj, vnímaný hlavně jako zemědělská oblast, nalezneme u hranic České republiky s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Kromě těchto států sousedí s Krajem Vysočina, Plzeňským, Středočeským a Jihomoravským krajem. Jeho rozloha je 10 058 km², na jejíž více než třetině nalezneme lesy. Část rozlohy zaujímají i vodní plochy, které jsou v tomto kraji důležité i z hlediska rybaření. Bylo zde vybudováno přes 7000 rybníků, z nichž největšími v kraji i v republice jsou Rožmberk, Horusický rybník či Bezdrev. Také na území byla vybudovaná vodní plocha Lipno, což je největší vodní plocha v České republice, vodní plocha Orlík či vodní nádrž Hněvkovice související s výstavbou jaderné elektrárny Temelín. Na území tohoto kraje se nachází mnoho chráněných oblastí jako je Národní park Šumava, chráněné krajinné oblasti Šumava, Třeboňsko či Blanský les. Celkem je chráněno 20% území kraje. Navštívit zde lze i památky UNESCO a tou je historické centrum města Český Krumlov a náves v Holašovicích známá tzv. selským barokem.

Na území bylo zřízeno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem.⁶⁶ Celkem je v kraji 623 obcí a krajským městem je město České Budějovice.⁶⁷ Jihočeský kraj má nejmenší hustotu zalidnění v celé České republice, méně než 64 obyvatel na 1km².⁶⁸ V kraji došlo od minulého roku k nárůstu počtu obyvatel, kdy ke konci roku 2017 zde žilo celkem 640 196 obyvatel.⁶⁹

Intenzita dopravy se sice stále zvyšuje, ale přes území nevede žádný hlavní železniční koridor a území kraje není napojeno na republikovou dálniční síť.

Kraj má mnoho základních i středních škol a vysokoškolské vzdělání lze získat na jedné z 8 fakult Jihočeské univerzity, na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích nebo v Jindřichově Hradci na Fakultě managementu Vysoké školy ekonomické v Praze. Kromě toho zde jsou také 2 soukromé vysoké školy.⁷⁰

Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji za 1-4. čtvrtletí roku 2017 dosáhla výše 26 514 Kč, došlo k jejímu nárůstu oproti minulému roku. Podíl nezaměstnaných osob na

⁶⁶Charakteristika Jihočeského kraje. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

⁶⁷Srovnání kraje s Českou republikou. *Regionální informační servis* [online]. 2016 [cit. 2018-05-01].

⁶⁸Charakteristika Jihočeského kraje. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

⁶⁹Nejnovější údaje: Jihočeský kraj. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

⁷⁰Charakteristika Jihočeského kraje. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01].

obyvatelstvu ve věku 15-64 let se od minulého roku snížil a dosáhl k datu 10.4.2018 výše 2,83%.⁷¹

4. Trh práce

V této části dojde k analyzování trhů práce Kraje Vysočina a Jihočeského kraje. U každého kraje se nejprve budeme věnovat průměrné hrubé měsíční mzdě. Důvodem, proč v této části začínáme právě průměrnou hrubou měsíční mzdou je ten, že jsem chtěla na úvod problematiky začít s ukazatelem, který se bude lišit v jednotlivých krajích, zatímco minimální mzda či inflace jsou v celé České republice stejné. Společně s ní v grafu bude možné vidět i vývoj mediánové mzdy. Následně dojde na samotnou nezaměstnanost, kdy na začátek se podíváme na srovnání počtu nezaměstnaných s počtem volných míst a pak se podíváme konkrétně na nezaměstnanost absolventů vysokých škol. Hodnoty nezaměstnanosti budou po převedení ze čtvrtletních hodnot, zaneseny do grafu za jednotlivé roky. Na konec se u každého kraje podíváme, jak se vyvíjely počty nezaměstnaných podle doby evidence na úřadech práce.

4.1. Kraj Vysočina

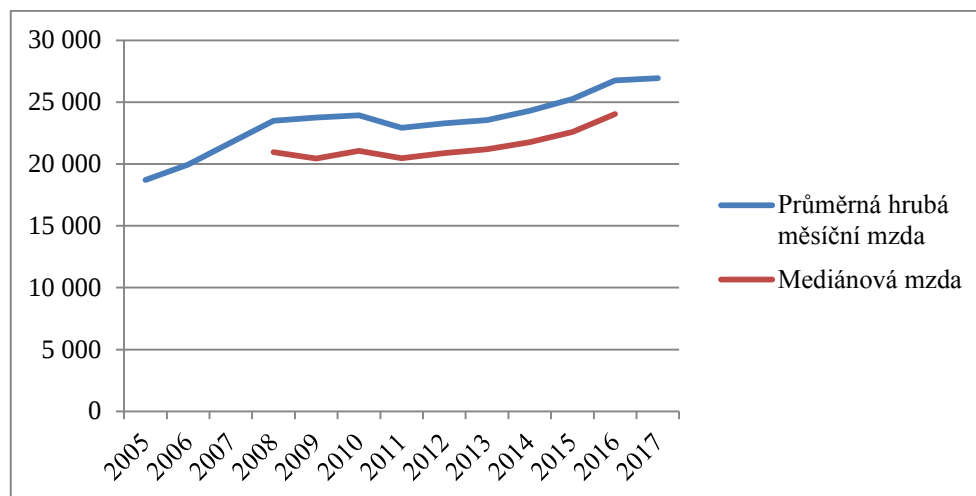
Tento kraj jsme si již charakterizovali v předchozí části, proto můžeme přejít na detailnější analýzu. Před analýzou nezaměstnanosti absolventů vysokých škol začneme vývojem průměrné hrubé měsíční mzdy v tomto kraji. Současně s průměrnou hrubou měsíční mzdou se podíváme na vývoj mediánové mzdy, abychom je mohli porovnat. Následně dojde na graf počtu nezaměstnaných a počtu volných pracovních míst v Kraji Vysočina a na graf nezaměstnanosti absolventů vysokých škol a počtu nezaměstnaných podle doby evidence v tomtéž kraji.

4.1.1. Průměrná hrubá měsíční mzda a mediánová mzda

Průměrná hrubá měsíční mzda bude zkoumána v období od roku 2005 až do roku 2017 a její vývoj lze vidět v níže přiloženém grafu. Pro mediánovou mzdu bohužel nebyla dostupná data za všechny roky, ale pro srovnání s průměrnou hrubou měsíční mzdou jsou v grafu alespoň roky, za které údaje byly dostupné.

⁷¹Nejnovější údaje: Jihočeský kraj. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01].

Graf 2: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy a mediánové mzdy v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Jak můžeme vidět, průměrná hrubá měsíční mzda v Kraji Vysočina se stále mírně zvyšuje. V roce 2005 byla průměrná hrubá měsíční mzda ve výši 18 715 korun a do roku 2017 již překročila hranici 26 tisíc korun. Konkrétním prozatímním maximem je 26 944 korun z roku 2017, tudíž nezbyvá moc a průměrná hrubá měsíční mzda bude brzy vyšší než 27 tisíc korun.

Můžeme si všimnout, že graf nemá stále jenom rostoucí charakter, ale v roce 2011 došlo k poklesu na 22 918 korun, kdy předešlý rok byla výše průměrné hrubé měsíční mzdy na 23 944 korunách. Následně ale došlo opět k růstu průměrné hrubé měsíční mzdy a od té doby žádný další pokles nenastal.

Lze také upozorovat, že k výraznějšímu růstu průměrné měsíční mzdy došlo hlavně mezi lety 2005 a 2008. Za čtyři roky došlo k nárůstu téměř o 5 tisíc korun., kdy hodnota průměrné měsíční mzdy začínala v roce 2005 na 18 715 korunách a roku 2008 dosáhla výše 23 493 korun. Růst, který následoval již byl pozvolnější a za těchto 10 následujících let se zvýšila průměrná hrubá měsíční mzda pouze o necelé 4 tisíce korun.

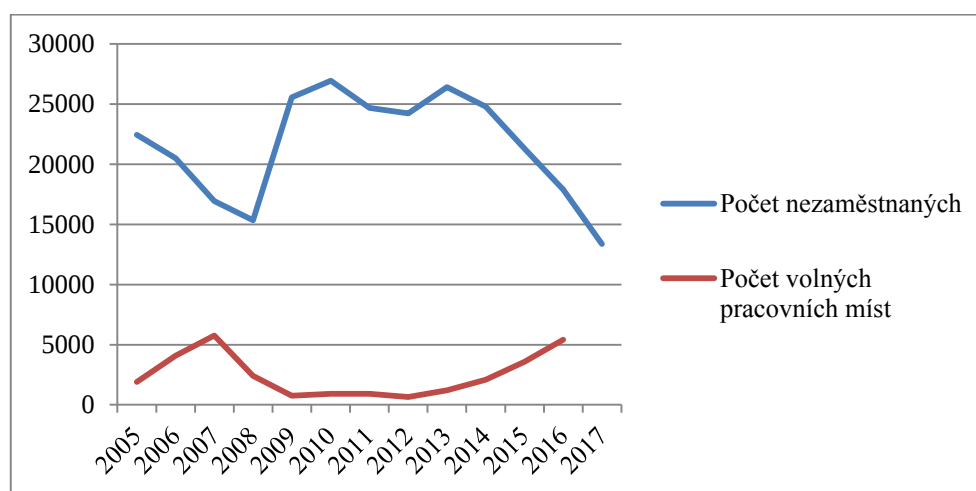
U mediánové mzdy můžeme vidět také růst, její hodnota roku 2008 byla 20 961 koruna od té doby vzrostla na 24 032 korun. Stejně jako průměrná hrubá měsíční mzda, tak i mediánová mzda pouze nerostla, mírný pokles můžeme vidět v roce 2009, pak následoval růst a hned po něm další pokles v roce 2011. V těchto letech šlo o pokles o pár stovek korun.

Z grafu lze vidět, že mediánová mzda se pohybuje po celou dobu pod průměrnou hrubou měsíční mzdou a má podobný tvar. Rozdíly mezi nimi tvoří průměrně něco málo přes 2 a půl tisíce korun.

4.1.2. Počet nezaměstnaných a počet volných pracovních míst

Před nezaměstnaností absolventů vysokých škol se ještě podíváme úvodem na nezaměstnanost v Kraji Vysočina celkově, abychom mohli porovnat, jak se celková nezaměstnanost liší od nezaměstnanosti absolventů vysokých škol. V níže přiloženém grafu jsou zaneseny roční údaje, které byly zpracovány z údajů čtvrtletních. Navíc lze v grafu pro porovnání vidět i počet volných míst a jeho vývoj mezi danými lety.

Graf 3: Vývoj nezaměstnanosti a počtu volných pracovních míst v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV a ČSÚ

Jak lze v grafu vidět, počet nezaměstnaných v roce 2005 začínal na počtu něco málo přes 22 tisíc a vývojem se do roku 2017 dostalo toto číslo na něco málo přes 13 tisíc. Je tedy vidět, že celkový počet nezaměstnaných za sledované období poklesl. K nejnižší nezaměstnanosti za zkoumané období došlo právě v roce 2017. Naopak k nejvyšší nezaměstnanosti došlo v roce 2010, kdy počet nezaměstnaných vzrostl na téměř 27 tisíc.

Pokud se v grafu zaměříme na počet volných pracovních míst, tak vidíme, že celkový počet vzrostl z 1913 míst na 5418 volných pracovních míst a lze vidět, že v některých letech byl počet volných pracovních míst symetrický k počtu nezaměstnaných. Tedy tam, kde rostl počet volných pracovních míst, tak zároveň klesal počet nezaměstnaných. U počtu volných pracovních míst se jednalo o nejnižší počet míst v roce 2012,

konkrétně bylo k dispozici 664 pracovních míst. Naopak nejvíce volných pracovních míst bylo v roce 2007 a to 5764.

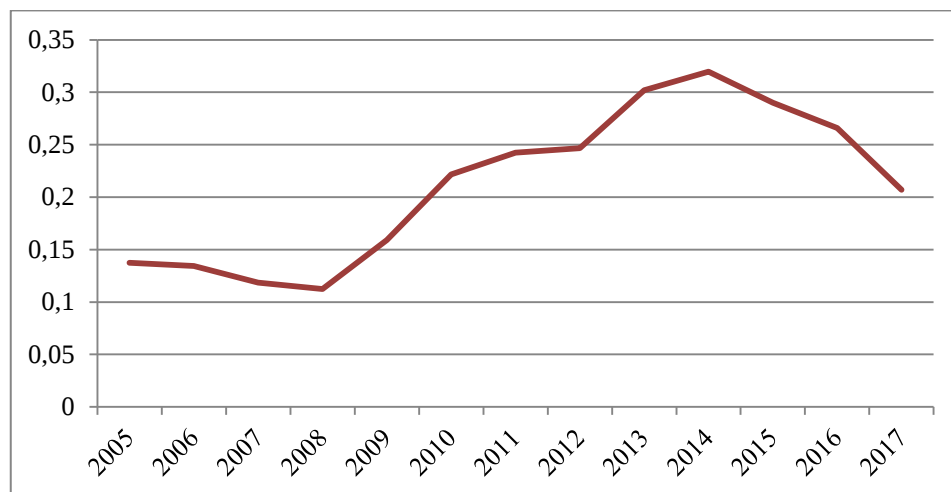
V letech 2005 až 2007, kdy se počet volných míst zvýšil o téměř 4 tisíce, docházelo u počtu nezaměstnaných k poklesu ve stejných letech o více než 5 tisíc. K nárůstu volných pracovních míst poté došlo i mezi lety 2013 až 2016 a v souvislosti s tím došlo znovu i k poklesu nezaměstnanosti a to téměř o 8 a půl tisíce.

Pokud se podíváme na období, kdy naopak počet nezaměstnaných rostl, bylo to především období mezi roky 2008 a 2009. Jednalo se zde o nárůst o více než 10 tisíc nezaměstnaných a to v období, kdy naopak klesal počet volných pracovních míst. Tento nárůst můžeme vysvětlit přicházející finanční a hospodářskou krizí, která v České republice působila především na přelomu let 2008 a 2009.

4.1.3. Nezaměstnanost absolventů vysokých škol

V následujícím grafu bude možné vidět vývoj nezaměstnanosti absolventů vysokých škol. Hodnoty nezaměstnanosti jsou zpracovány za období 2005 až 2017. Podíváme se na to, jaký má tento graf charakter, jestli nezaměstnanost absolventů vysokých škol rostla či naopak klesala a také na minima a maxima tohoto grafu.

Graf 4: Nezaměstnanost absolventů vysokých škol v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV a ČSÚ

Z grafu je vidět, že nezaměstnanost absolventů vysokých škol v Kraji Vysočina za sledované období vzrostla, ale stále dosahuje nízkých hodnot. Počáteční hodnota v roce 2005 byla téměř 0,14% a hodnota v roce 2017 byla již téměř 0,21%.

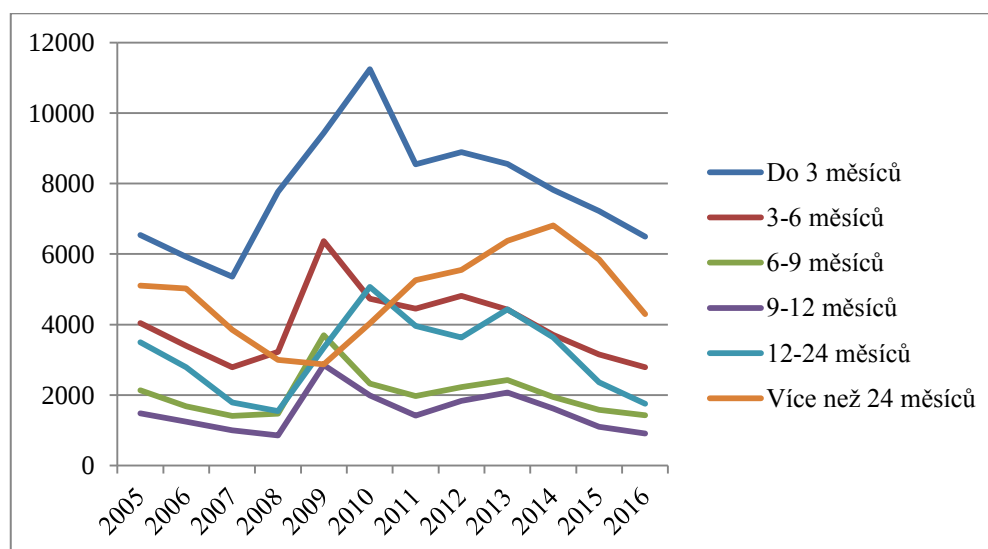
V průběhu let můžeme vidět, že k výraznému růstu nezaměstnanosti došlo mezi lety 2008 až 2014. Nezaměstnanost vzrostla za tuto dobu z 0,11% na 0,32%. Tento nárůst, hlavně mezi lety 2008 až 2010 lze vysvětlit, stejně jako v předešlém grafu, finanční a hospodářskou krizí v České republice. Navíc mezi lety 2012 a 2013 mohla růst nezaměstnanosti dále ovlivnit dluhová krize.

Za celé sledované období byla nezaměstnanost nejvyšší v roce 2014, kdy výše byla již zmíněných 0,32% a nejnižší v roce 2008 a zde se jednalo o nezaměstnanost ve výši 0,11%.

4.1.4. Počet nezaměstnaných podle délky evidence

Jelikož se soustředíme na nezaměstnanost, je velmi důležitý aspekt i to, jak dlouho nemohou uchazeči nalézt zaměstnání a jsou evidováni na úřadech práce. Údaje ve statistikách bohužel ještě nebyly k dispozici za rok 2017, tudíž zpracování v grafu je pouze do předchozího roku, ale pro pohled na délky nezaměstnanosti je to dostačující. Zpracovaná data jsou v grafu níže, kde lze vidět, jak se počet nezaměstnaných vyvíjel.

Graf 5: Vývoj počtu nezaměstnaných podle délky evidence v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2016

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Jak lze jednoznačně vidět v grafu, nejvyšší počet nezaměstnaných je na úřadech práce evidován méně než 3 měsíce. Zde počet nezaměstnaných začínal v roce 2005 na 6 a půl tisících a přibližně na tom samém čísle také v roce 2017 skončil. Za sledovanou dobu je vidět, že došlo k velkému růstu počtu nezaměstnaných evidovaných méně než 3 měsíce mezi lety 2007 až 2010 a to o téměř 6 tisíc.

Další vysoké počty nezaměstnaných jsou evidovány po dobu více než 24 měsíců, kde ovšem můžeme pozorovat pokles celkového počtu nezaměstnaných. V roce 2005 byl počet nezaměstnaných evidovaných tuto dobu přes 4 tisíce a do roku 2017 se snížil na necelé 3 tisíce. Ovšem za sledované období se průběh této doby evidence značně lišil od ostatních z důvodu poklesu mezi lety 2006 až 2009, zatímco u ostatních dob evidence počty nezaměstnaných ve stejném období rostou.

Můžeme říci, že růst nezaměstnaných mezi lety 2008 a 2009, který je v grafu vidět, je u všech dob evidence způsoben pravděpodobně hospodářskou a finanční krizí, která se do České republiky dostala právě na přelomu těchto let.

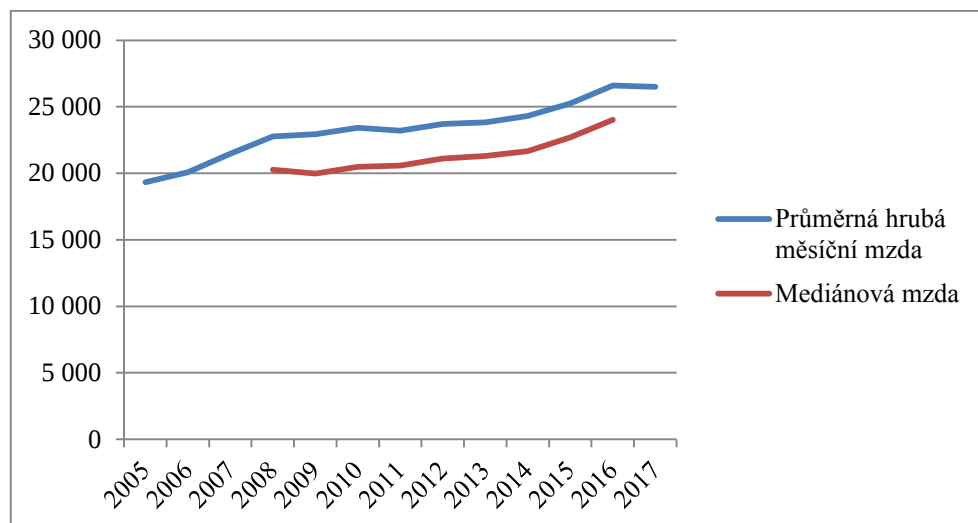
4.2. Jihočeský kraj

Stejně jako u Kraje Vysočina začneme charakteristikou, která se pro jednotlivé kraje liší a není stejná v celé republice a tou je průměrná hrubá měsíční mzda a také mediánové mzda. Následovat bude graf počtu nezaměstnaných a počtu volných pracovních míst v Jihočeském kraji. Poté přijde na řadu samotná nezaměstnanost absolventů vysokých škol a nakonec se podíváme na graf počtu nezaměstnaných podle délky evidence na úřadech práce.

4.2.1. Průměrná hrubá měsíční mzda a mediánová mzda

V této části se podíváme, jak se průměrná hrubá měsíční mzda vyvíjela od roku 2005 do roku 2017, což lze vidět v níže přiloženém grafu. Ve stejném grafu navíc můžeme vidět i vývoj mediánové mzdy, u které nejsou data dostupná ze všech let, proto můžeme v grafu vidět její vývoj mezi lety 2008 až 2016.

Graf 6: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy a mediánové mzdy v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Z výše uvedeného grafu lze vidět, že stejně jako v Kraji Vysočina, i tady průměrná hrubá měsíční mzda mírně roste. V roce 2005 byla hodnota průměrné hrubé měsíční mzdy na úrovni 19 333 korun a od tohoto roku dosáhla maxima 26 591 korun v roce 2016.

Jak je vidět z grafu, průměrná hrubá měsíční mzda pouze nerostla, ale došlo i jejímu poklesu. Konkrétně v roce 2011 poklesla o přibližně 200 korun a v roce 2017 poklesla o pár desítek korun. Oba poklesy nebyly tak velké, jako tomu bylo u Kraje Vysočina.

Růst průměrné hrubé měsíční mzdy během let 2005 až 2017 je pozvolný, ale lze vidět, že výraznější byl mezi lety 2005 až 2008, kdy z výše 19 333 korun vzrostl na hodnotu 22 767 korun. Za tyto čtyři roky tedy vzrostla průměrná hrubá měsíční mzda o více než 3 tisíce korun.

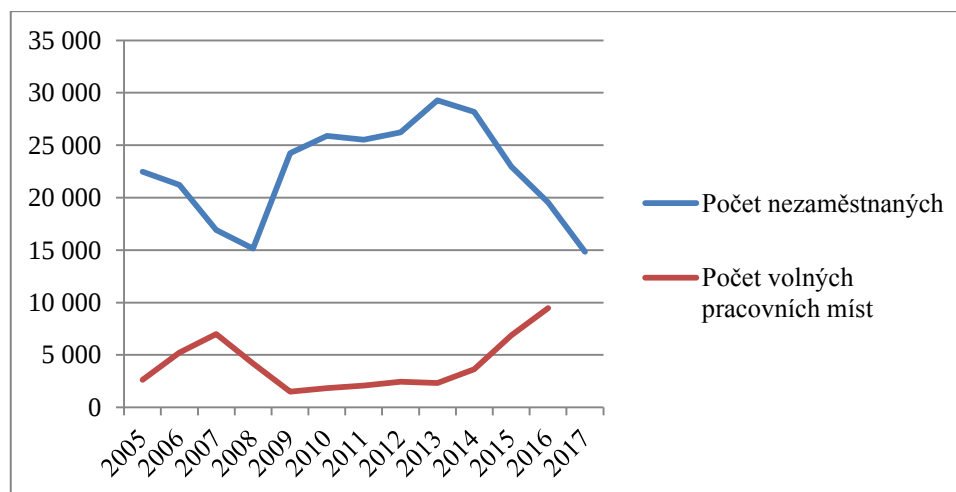
Mediánová mzda začíná v roce 2008 na hodnotě přes 20 tisíc korun a končí roku 2016 na hodnotě přes 24 tisíc korun a je vidět, že se stále pohybuje pod úrovní průměrné hrubé měsíční mzdy a její průběh je přibližně stejný. Rozdíl mezi těmito mzdami je v průměru přes 2 a půl tisíce korun.

4.2.2. Počet nezaměstnaných a počet volných míst

Po vývoji průměrné hrubé měsíční mzdy dochází stejně jako v předešlém kraji na nezaměstnanost, kdy se nejprve podíváme na celkový počet nezaměstnaných

v Jihočeském kraji, abychom po něm mohli přejít na nezaměstnanost absolventů vysokých škol. Údaje o počtu nezaměstnaných byly zaneseny do grafu níže společně s počtem volných míst, aby byla možnost srovnání.

Graf 7: Vývoj počtu nezaměstnaných a počtu volných pracovních míst v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV a ČSÚ

Počet nezaměstnaných na počátku sledovaného období byl přes 22 tisíc a od té doby poklesl až na necelých 15 tisíc. Naproti tomu počet volných pracovních míst za celé období vzrostl a to z původní hodnoty 2 a půl tisíce na hodnotu téměř 9 a půl tisíce.

V grafu můžeme vidět, že pokud roste počet volných pracovních míst, klesá počet nezaměstnaných a naopak. Tedy v období mezi lety 2005 až 2007, kdy počet volných pracovních míst vzrostl o více než 4 tisíce, současně došlo k poklesu počtu nezaměstnaných o více než 5 a půl tisíce. Stejná situace nastala i mezi lety 2013 až 2016, kdy počet volných pracovních míst vzrostl o více než 7 tisíc a v souvislosti s tím poklesl počet nezaměstnaných v tomtéž období o téměř 10 tisíc.

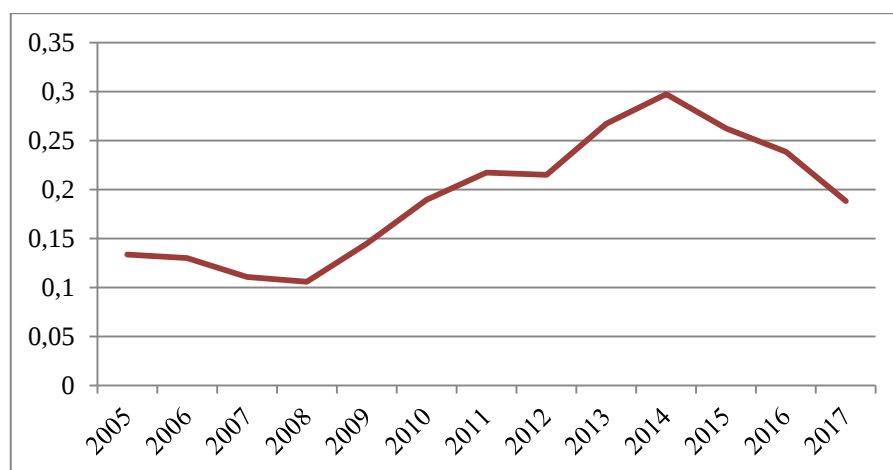
Období, kdy počet nezaměstnaných naopak rostl, bylo od roku 2008 do roku 2009. Přibývání nezaměstnaných v této době bylo způsobeno finanční a hospodářskou krizí, která právě v těchto letech do České republiky přišla. K nárůstu počtu nezaměstnaných došlo současně s poklesem počtu volných pracovních míst. Tento pokles byl o téměř 3 tisíce volných pracovních míst současně počet nezaměstnaných v těchto letech vzrostl o více než 9 tisíc. Nezaměstnaných přibývalo i do roku 2010 a celkový nárůst počtu nezaměstnaných za období 2008 až 2010 se přiblížil číslu 11 tisíc.

Při pohledu na maxima a minima v grafu, vidíme, že nejvyššího počtu nezaměstnaných bylo dosaženo v roce 2013, kdy tento počet byl přes 29 tisíc. Naopak nejnižšího čísla dosáhl počet nezaměstnaných v roce 2017, kdy se jednalo o hodnotu necelých 15 tisíc. Pokud se podíváme, kdy bylo k dispozici nejvíce pracovních míst, jedná se o rok 2016 s počtem okolo 9 a půl tisíc a naopak nejméně volných pracovních míst bylo v roce 2009 a to konkrétně 1 a půl tisíce.

4.2.3. Nezaměstnanost absolventů vysokých škol

Po grafu, ve kterém bylo možné vidět počet nezaměstnaných v Jihočeském kraji se podíváme již konkrétně na jednu skupinu nezaměstnaných a to absolventy vysokých škol. Graf bude obsahovat hodnoty za roky 2005 až 2017. Zhodnotíme průběh nezaměstnanosti stejně jako u Kraje Vysočina a také se podíváme na minima a maxima tohoto grafu.

Graf 8: Vývoj nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV a ČSÚ

Z grafu můžeme vidět, že nezaměstnanost absolventů vysokých škol v Jihočeském kraji za sledované období sice vzrostla, ale stále se jedná o velmi nízké hodnoty nezaměstnanosti. Její hodnota v roce 2005 byla více než 0,13% a do roku 2017 se dostala na téměř 0,19%.

K největšímu růstu nezaměstnanosti došlo, stejně jako v Kraji Vysočina, mezi lety 2008 až 2014. Hodnota nezaměstnanosti absolventů začínala v tomto období na téměř 0,11% a dostala se až na hodnotu téměř 0,3%. I v tomto kraji je vidět vliv finanční a hospodářské krize především v letech 2008 až 2010 a vliv dluhové krize po roce 2012.

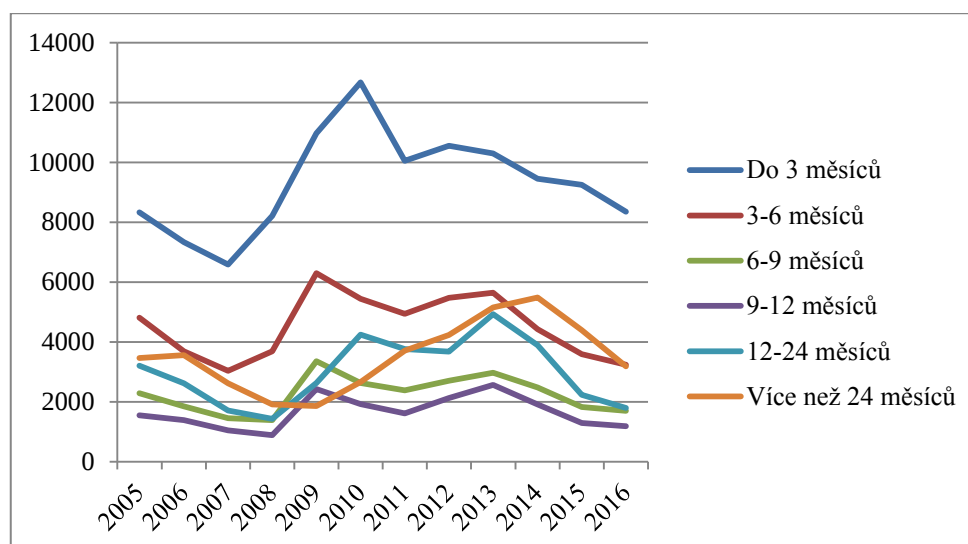
Nezaměstnanost absolventů za tyto roky pouze nerostla, ale docházelo i k jejímu poklesu a to konkrétně mezi roky 2005 až 2008 a poté mezi lety 2014 až 2017.

Nejnižší nezaměstnanost absolventů v Jihočeském kraji byla v roce 2008 a to 0,11%. Naopak k nejvyšší nezaměstnanosti absolventů došlo v roce 2014 a zde se jednalo o nezaměstnanost 0,3%.

4.2.4. Počet nezaměstnaných podle délky evidence

Stejně jako u Kraje Vysočina se podíváme po nezaměstnanosti i na vývoj počtu nezaměstnaných podle doby, ve které jsou evidováni na úřadech práce. Daný vývoj lze v grafu pozorovat v letech 2005 až 2016.

Graf 9: Vývoj počtu nezaměstnaných podle délky evidence v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2016

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Z grafu vidíme, že nejvyššího počtu nezaměstnaných dosahuje doba evidence do 3 měsíců. Tento počet zůstává na počátku a na konci sledovaného období téměř stejný a to něco málo přes 8 tisíc nezaměstnaných. K velkému výkyvu došlo mezi lety 2007 až 2011, kdy došlo k markantnímu růstu o více než 6 tisíc nezaměstnaných a posléze k poklesu tohoto počtu o více než 2 a půl tisíce nezaměstnaných.

Další linie dob evidence nezaměstnaných jsou mezi sebou propletené a mají podobný průběh až na linii doby evidence více než 24 měsíců. U této doby je vidět v letech 2008 až 2014 rovnoměrný růst, na rozdíl od ostatních linií, kde dochází v roce 2008 k prudkému nárůstu počtu nezaměstnaných a následně k prudkému poklesu tohoto počtu od roku 2009 až do roku 2011.

Všechny doby evidence, kromě té do 3 měsíců, mají společné to, že počáteční stav v roce 2005 je vyšší než ten konečný v roce 2016. Počet nezaměstnaných u všech za sledované období poklesl.

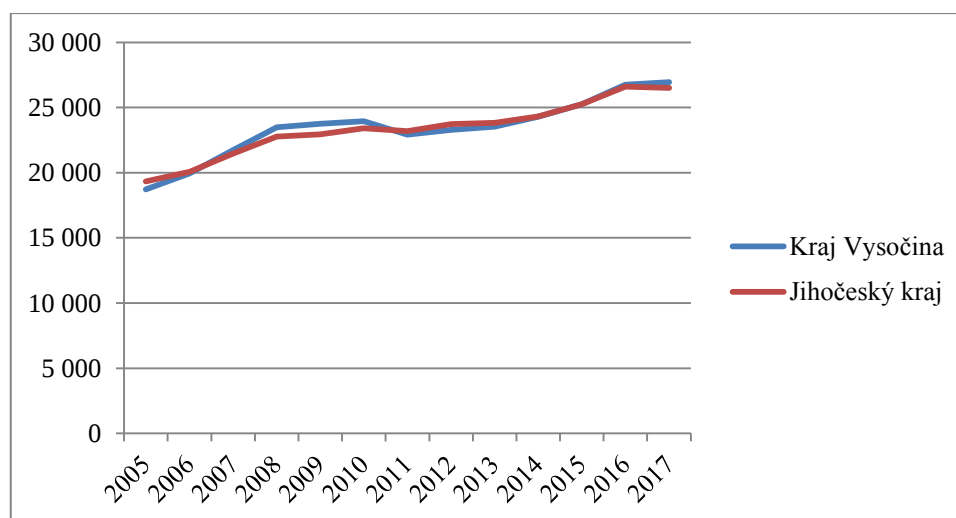
5. Porovnání údajů z obou krajů

V předešlých částech práce bylo možné vidět, jak se jednotlivé proměnné vyvíjely v daných letech pro Kraj Vysočina i Jihočeský kraj jednotlivě a v této části dojde k porovnání údajů mezi oběma kraji. Vývoj proměnné pro oba kraje bude vždy zpracován v jednom grafu, aby bylo možné tyto kraje porovnat. Nejprve začneme porovnáním průměrné hrubé měsíční mzdy v obou krajích, následně porovnáním mediánové mzdy pro oba kraje, poté dojde na srovnání krajů v počtu nezaměstnaných a počtu volných pracovních míst a v neposlední řadě si kraje porovnáme v rámci nezaměstnanosti absolventů vysokých škol.

5.1. Průměrná hrubá měsíční mzda

Jako první se u porovnávání krajů podíváme na to, jak se v Kraji Vysočina i v Jihočeském kraji vyvíjela průměrná hrubá měsíční mzda. Budeme moci porovnat, v jakém kraji byla vyšší a kde nižší či jaký měla v obou případech průběh. Také bude možné vidět, jaké byly konkrétní hodnoty v jednotlivých letech. Hodnoty průměrné hrubé měsíční mzdy jsou zpracovány v grafu níže za jednotlivé roky 2005 až 2017.

Graf 10: Srovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v obou krajích v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

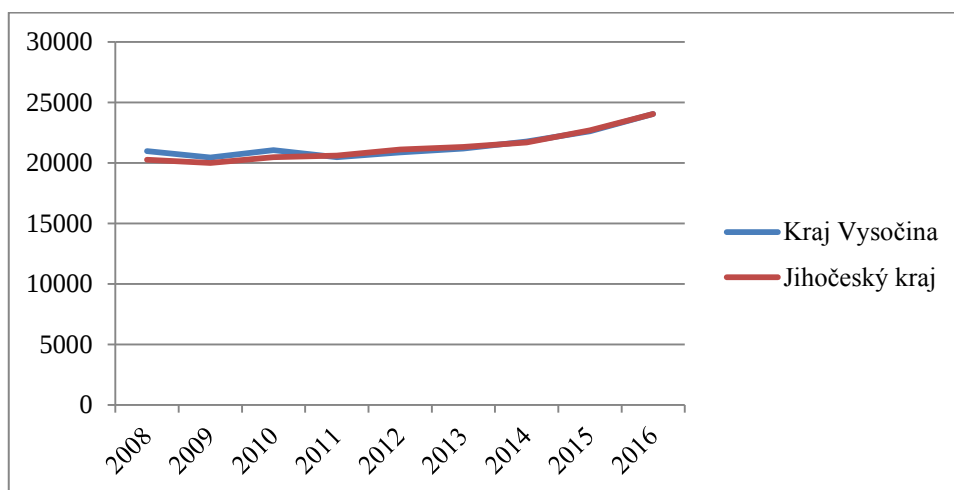
Z grafu můžeme vidět, že průměrné hrubé měsíční mzdy se v obou krajích příliš neliší. Dochází k tomu, že v některých letech je průměrná hrubá měsíční mzda vyšší v Kraji Vysočina a v některých naopak v Jihočeském kraji. Na počátku sledovaného období, je vyšší mzda v Jihočeském kraji, což se mění již v roce 2007, kdy je vyšší mzda v Kraji Vysočina a to trvá po dobu 4 let. Následné období let 2011 až 2014 je vyšší mzda v Jihočeském kraji, což je následně vystřídáno a na poslední 3 roky sledovaného období je vyšší mzda v Kraji Vysočina.

Lze pozorovat, že počáteční hodnota průměrné hrubé měsíční mzdy se v obou krajích pohybuje okolo hranice 19 tisíc a u konce sledovaného období u obou krajů se tato hodnota blíží k 27 tisícům. K celkově většímu zvýšení mzdy za celé období došlo v Kraji Vysočina a to o více než 8 tisíc, zatímco v Jihočeském kraji šlo o něco málo přes 7 tisíc. Rozdíl nárůstu této mzdy mezi danými kraji je více než tisíc korun.

5.2. Mediánová mzda

Po průměrné hrubé měsíční mzdě dojde na srovnání mediánové mzdy. Zde byla data zpracována pouze za roky 2008 až 2016, kvůli špatné dostupnosti dat za zbylé roky. Porovnáme, jaký měla mediánová mzda průběh v obou krajích a jaké výše kde dosahovala. Odlišíme se i výše mediánové mzdy za jednotlivé roky.

Graf 11: Srovnání mediánové mzdy v obou krajích v letech 2008 až 2016

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

U obou krajů je vidět, že mediánová mzda rostla. Můžeme ale vidět, že zatímco na konci sledovaného období, kdy je mediánová mzda na téměř totožné výši u obou krajů, na počátku období se její výše liší. U Kraje Vysočina je počáteční hodnota v roce 2008

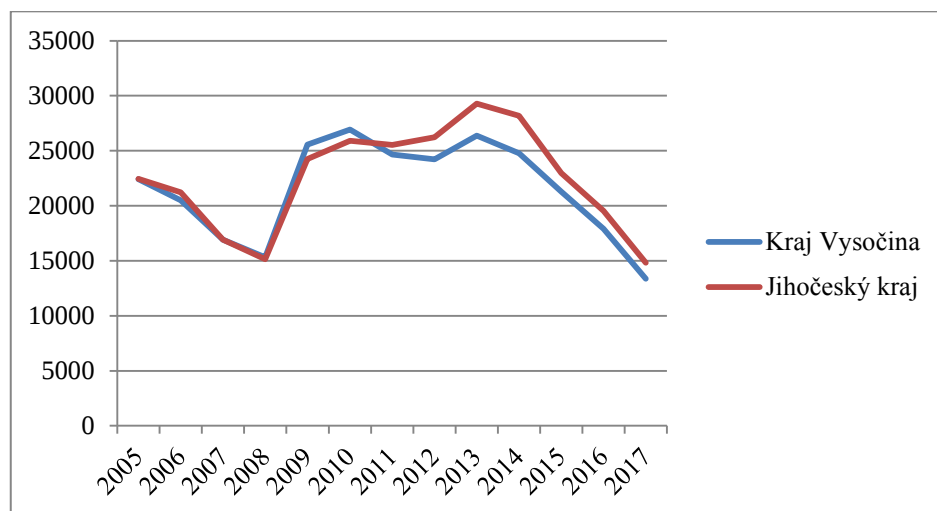
necelých 21 tisíc, zatímco u Jihočeského kraje přesahuje tato výše pouze 20 tisíc. Lze vidět, že rozdíl je téměř tisíc korun. Naopak na konci období, je mediánová mzda ve výši lehce přes 24 tisíc u obou krajů.

V průběhu let můžeme vidět, že mediánová mzda v Jihočeském kraji pomalu svými hodnotami dohání Kraj Vysočina. Zde se jedná o růst bez výkyvů. Naopak v Kraji Vysočina, můžeme vidět, že za první roky sledovaného období hodnoty mediánové mzdy lehce kolísaly. Nejprve došlo na přelomu let 2008 a 2009 k poklesu a následně do roku 2010 k většímu růstu mediánové mzdy, která se hned rok poté vrátila na podobnou úroveň jako před růstem. Až v tuto dobu přestaly hodnoty mediánové mzdy v Kraji Vysočina kolísat a docházelo k pozvolnému růstu.

5.3. Počet nezaměstnaných

Následující graf bude věnován počtu nezaměstnaných a jeho vývoji v letech 2005 až 2017. Dojde k porovnání počtu nezaměstnaných v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji, tedy k porovnání průběhů jednotlivých linií, také toho, v jakém kraji byly tyto počty vyšší a dojde i na konkrétní hodnoty počtu nezaměstnaných. Hodnoty za jednotlivé roky byly zpracovány ze čtvrtletních hodnot a byly zaneseny do grafu níže.

Graf 12: Srovnání počtu nezaměstnaných v obou krajích v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV

Z grafu je vidět, že u obou krajů došlo k hodně výkyvům za celé období. Počet nezaměstnaných, na kterých oba kraje v grafu začínají, je velmi podobný a to téměř 22 a půl tisíce. Hodnota, na které oba kraje končí, se již liší. U Kraje Vysočina je počet nezaměstnaných v roce 2017 na více než 13 tisících, zatímco u Jihočeského kraje je tato

hodnota na téměř 15 tisících. Je tedy vidět, že rozdíl počtu nezaměstnaných mezi oběma kraji je téměř 1 a půl tisíce.

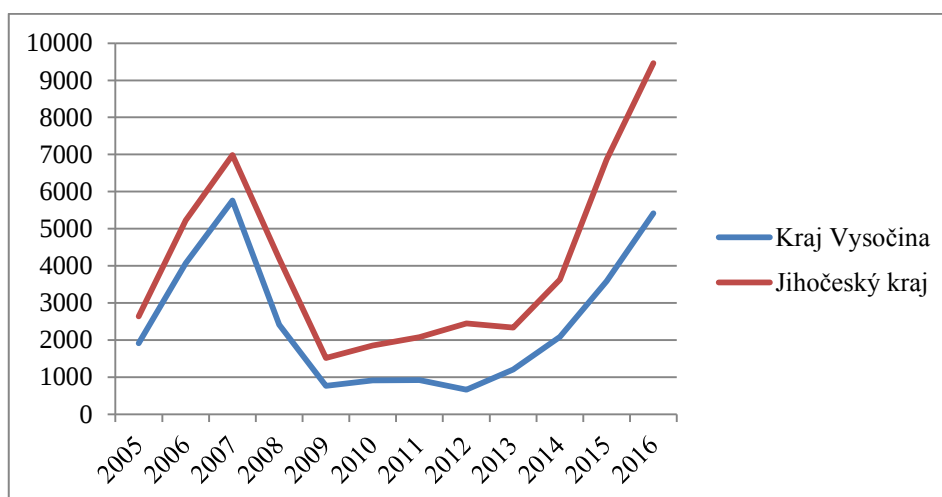
Při pohledu na vývoj, je vidět, že k velkému poklesu došlo mezi lety 2005 až 2008, zde se u obou krajů jednalo o podobný pokles a to o více než 7 tisíc. Mezi lety 2008 až 2013 docházelo k markantnímu růstu. U Kraje Vysočina došlo k nárůstu o více než 11 tisíc nezaměstnaných a u Jihočeského kraje dokonce k nárůstu o více než 14 tisíc nezaměstnaných. Můžeme tedy konstatovat, že finanční a hospodářská krize, přicházející do České republiky, se zde projevila ve velké míře. Po zbytek sledovaného období na tom oba kraje byly lépe a počet nezaměstnaných klesal. Pokles u Kraje Vysočina byl o 13 tisíc nezaměstnaných a u Jihočeského kraje o téměř 14 a půl tisíce nezaměstnaných.

K nejvyššímu počtu nezaměstnaných došlo u obou krajů v rozdílných letech. U Kraje Vysočina to bylo v roce 2010, kdy počet nezaměstnaných dosáhl hodnoty téměř 27 tisíc a u Jihočeského kraje to bylo v roce 2013, kdy počet nezaměstnaných dosáhl dokonce více než 28 tisíc. Naopak při pohledu na nejnižší počty nezaměstnaných se jedná u obou krajů o stejný rok a to rok 2017, kde je tento počet v Kraji Vysočina přes 13 tisíc a v Jihočeském kraji téměř 15 tisíc.

5.4. Počet volných pracovních míst

V souvislosti s počtem nezaměstnaných je nutno zmínit i počet volných pracovních míst, který s tím velmi souvisí. V předešlých částech této práce, kde bylo možné vidět počet volných pracovních míst a počet nezaměstnaných v jednom grafu společně, bylo možné pozorovat, jak se tyto počty ovlivňují, tedy růst počtu volných pracovních míst znamenal pokles počtu nezaměstnaných. Zde se podíváme na vývoj počtu volných pracovních míst obou krajů mezi lety 2005 až 2016. Porovnáme, kde bylo k dispozici více pracovních míst a kde naopak méně.

Graf 13: Srovnání počtu volných pracovních míst v obou krajích v letech 2005 až 2016

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Z grafu, ve kterém lze vidět vývoj počtu volných pracovních míst, můžeme pozorovat u obou krajů podobný vývoj s podobnými výkyvy, ale v odlišné výši. Jihočeský kraj má po celou dobu více volných pracovních míst než Kraj Vysočina. Výše počtu volných pracovních míst v roce 2005 začíná u Kraje Vysočina na necelých 2 tisících a u Jihočeském kraji na více než 2 a půl tisících. Koncem období je počet volných míst u Kraje Vysočina téměř 5 a půl tisíce, zatímco u Jihočeského kraje je tato hodnota téměř 9 a půl tisíce. Rozdíl mezi oběma kraji je zde více než 4 tisíce míst.

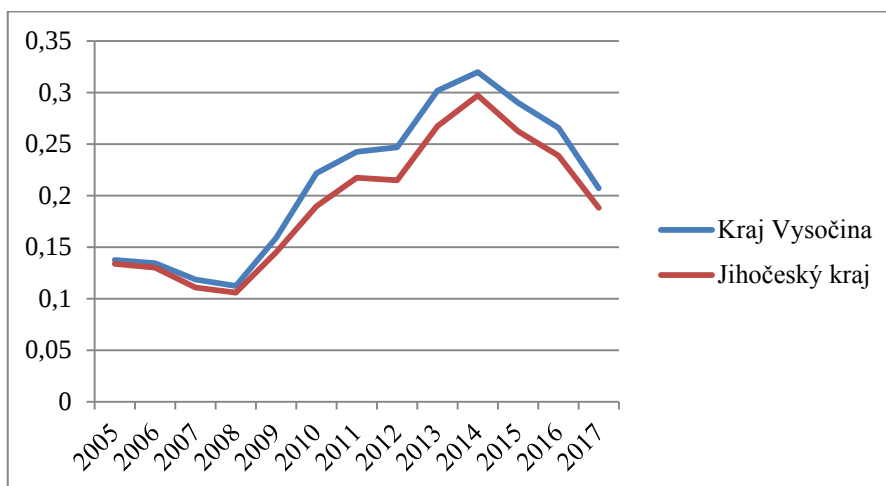
V prvních letech vývoje vidíme výrazný růst počtu pracovních míst u obou krajů. Tento nárůst v letech 2005 až 2007 byl u obou krajů okolo 4 tisíc míst. Po těchto letech následoval velký pokles a to v letech 2007 až 2009. Došlo k poklesu o více než 5 tisíc volných pracovních míst u obou krajů. Další roky počet volných pracovních míst v obou krajích mírně rostl, ale k výraznějšímu růstu došlo až od roku 2012 u Kraje Vysočina a od roku 2013 u Jihočeského kraje. U Kraje Vysočina se jednalo o nárůst o téměř 5 tisíc volných míst, zatímco u Jihočeského kraje šlo o nárůst dokonce o více než 7 tisíc míst.

Pokud se podíváme na minima, kterých bylo dosaženo, u Kraje Vysočina to je v roce 2012 664 volných míst a u Jihočeského kraje v roce 2009 1516 míst. Naopak k nejvyšším hodnotám došlo u Kraje Vysočina v roce 2007, kdy počet volných pracovních míst dosáhl hodnoty 5764 a u Jihočeského kraje v roce 2016, kdy zde bylo 9458 volných pracovních míst.

5.5. Nezaměstnanost absolventů vysokých škol

Zde přichází na řadu již samotná nezaměstnanost absolventů vysokých škol. Budeme se moci podívat, jak vypadala tato nezaměstnanost v obou krajích zároveň, jelikož budou údaje za oba kraje zaneseny do jednoho grafu. Bude možno vidět, kde jsou absolventi více nezaměstnaní a kde je tato situace lepší. V konkrétních číslech si porovnáme situaci na trhu práce v Kraji Vysočina i v Jihočeském kraji. Údaje o nezaměstnaných absolventech vysokých škol byly ze čtvrtletních převedeny na roční a poté byla, pomocí počtu obyvatel daného kraje, vypočítána nezaměstnanost absolventů daného kraje v procentech.

Graf 14: Srovnání nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v obou krajích v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z MPSV a ČSÚ

Nezaměstnanost absolventů vysokých škol je z grafu nižší za celé sledované období v Jihočeském kraji. Jak můžeme vidět, Kraj Vysočina byl svou nezaměstnaností absolventů nejbližší druhému kraji v úvodních letech, ale poté docházelo k větším rozdílům. Nezaměstnanost absolventů vysokých škol začínala v obou krajích na hodnotách přes 0,13%. Větším rozdílem jsou však hodnoty, na kterých nezaměstnanost skončila v roce 2017, což byla hodnota 0,21% v Kraji Vysočina a 0,19% v Jihočeském kraji.

K nejnižší nezaměstnanosti došlo v obou krajích v roce 2008, kdy její hodnota byla v průměru 0,11%. I k nejvyšší nezaměstnanosti došlo u obou krajů v tomtéž roce a to konkrétně v roce 2014, kdy se jednalo o nezaměstnanost v průměru 0,31%.

Jak můžeme vidět z grafu, nezaměstnanost rostla v obou krajích v období let 2008 až 2014. Zde se znovu projevil vliv finanční a hospodářské krize, která přicházela do České republiky právě na přelomu let 2008 a 2009. Další vliv měla i dluhová krize a to na vývoj nezaměstnanosti především v letech 2012 až 2013.

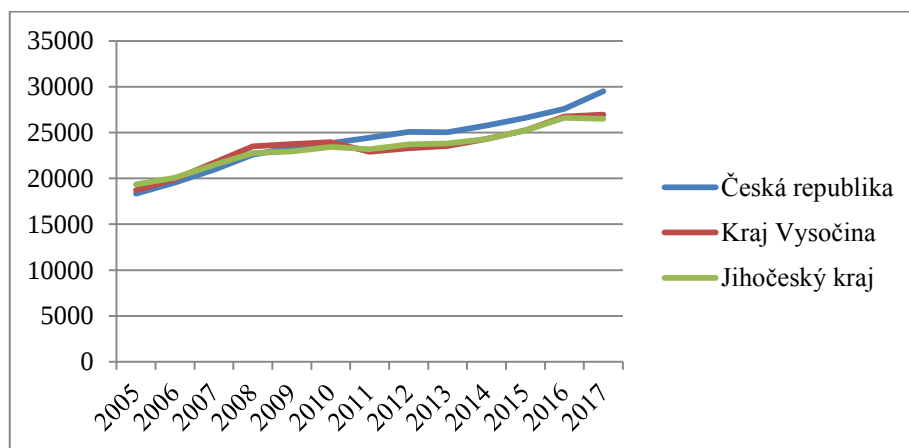
6. Srovnání údajů s průměrnými ukazateli ČR

V této části dojde na srovnání údajů za oba kraje, tedy Kraj Vysočina a Jihočeský kraj, s průměrnými ukazateli za Českou republiku, aby bylo možné porovnat, jak si oba kraje stojí oproti českému průměru. Budeme moci porovnat, jak se v těchto krajích pohybuje výše průměrné hrubé měsíční mzdy a zároveň jaká je tato výše v České republice. Následně také porovnáme v jakém kraji je větší nezaměstnanost a jak si stojí oproti průměrné nezaměstnanosti České republiky a také v jakém kraji je nezaměstnanost absolventů vysokých škol největší a jestli se jedná o hodnotu nad průměrem nebo pod průměrem České republiky.

6.1. Průměrná hrubá měsíční mzda

Stejně jako došlo k porovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji, tak dojde nyní na srovnání s průměrnými ukazateli za Českou republiku. Porovnáme, jak se průměrná hrubá měsíční mzda vyvíjela v obou krajích, jak se vyvíjela v České republice a jestli se tento vývoj výrazně lišil od toho v krajích. Také se podíváme, jaká byla její výše, jak v krajích, tak v České republice a jestli bude možné vidět velké rozdíly. Srovnání proběhne v období let 2005 až 2017.

Graf 15: Srovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ

Můžeme vidět, že u obou krajů i České republiky průměrná hrubá měsíční mzda rostla až na menší poklesy v některých letech. U Kraje Vysočina došlo k poklesu mezi lety 2010 a 2011, u průměrné hodnoty České republiky došlo k poklesu mezi lety 2012 a 2013 a u Jihočeského kraje došlo k poklesům mezi lety 2010 a 2011 a také mezi lety 2016 a 2017.

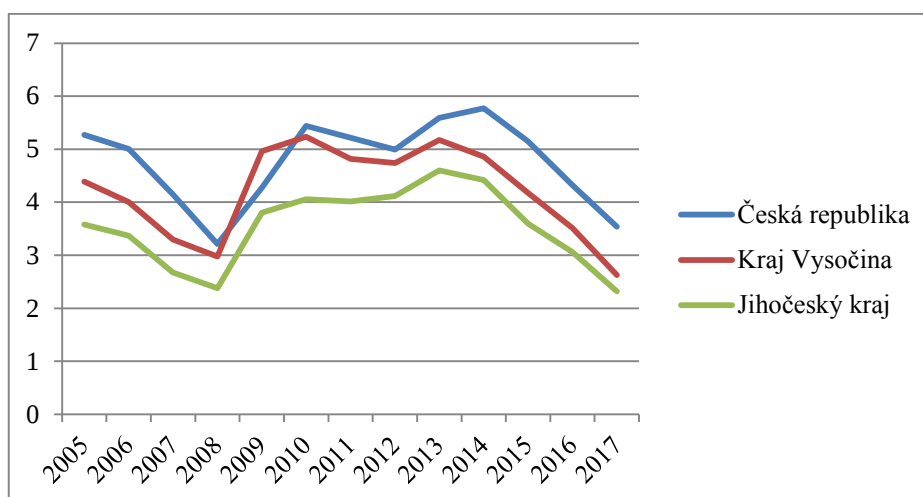
Počáteční hodnota průměrné hrubé měsíční mzdy v roce 2005 v obou krajích překonala průměr České republiky. Průměr České republiky byl v roce 2005 přes 18 tisíc, v Kraji Vysočina to bylo téměř 19 tisíc a v Jihočeském kraji více než 19 tisíc.

Tyto hodnoty za sledované období vzrostly, ale zde již průměrná hodnota mzdy za Českou republiku předčila oba kraje a to výraznějším rozdílem. Zatímco průměrná hrubá měsíční mzda v Jihočeském kraji byla 26 a půl tisíce, v Kraji Vysočina téměř 27 tisíc, tak průměr České republiky činil 29 a půl tisíce. Nárůst průměrné hrubé měsíční mzdy za celé sledované období byl největší právě u průměru České republiky, kde se jednalo o nárůst o více než 11 tisíc korun. U kraje Vysočina tento nárůst byl jen o něco málo přes 8 tisíc korun a u Jihočeského kraje došlo k nejmenšímu nárůstu a to o něco málo přes 7 tisíc korun.

6.2. Nezaměstnanost

Po průměrné hrubé měsíční mzdě také porovnáme stejným způsobem nezaměstnanost. Podíváme se na to, jaký měla nezaměstnanost vývoj v obou zkoumaných krajích a jaký ho měla v České republice se zaměřením na rozdíly mezi kraji a Českou republikou. Srovnáme také konkrétní výše nezaměstnanosti, takže dojdeme k informaci, kde byla nezaměstnanost nejvyšší.

Graf 16: Srovnání nezaměstnanosti v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat z ČSÚ a MPSV

Z grafu vidíme, že hodnoty nezaměstnanosti obou krajů jsou téměř celou dobu pod průměrem České republiky. Nejnižší nezaměstnanost je po celé sledované období v Jihočeském kraji a po něm je Kraj Vysočina, ve kterém jsou hodnoty nezaměstnanosti nižší, než je průměr České republiky ve většině let až na období mezi lety 2009 až 2010.

Hodnoty nezaměstnanosti začínaly na různých hodnotách, konkrétně v Jihočeském kraji byla nezaměstnanost v roce 2005 rovna 3,6%, v Kraji Vysočina byla rovna 4,4% a průměr České republiky byl 5,3%. Do roku 2017 došlo k poklesu nezaměstnanosti u obou krajů i průměru České republiky. V Jihočeském kraji došlo k poklesu nezaměstnanosti na 2,3%, V Kraji Vysočina na 2,6% a průměr České republiky dosáhl 3,5%. K největšímu poklesu došlo u Kraje Vysočina, kdy došlo k poklesu o téměř 1,8 procentních bodů. K nejnižšímu poklesu došlo u Jihočeského kraje a to o téměř 1,3 procentních bodů.

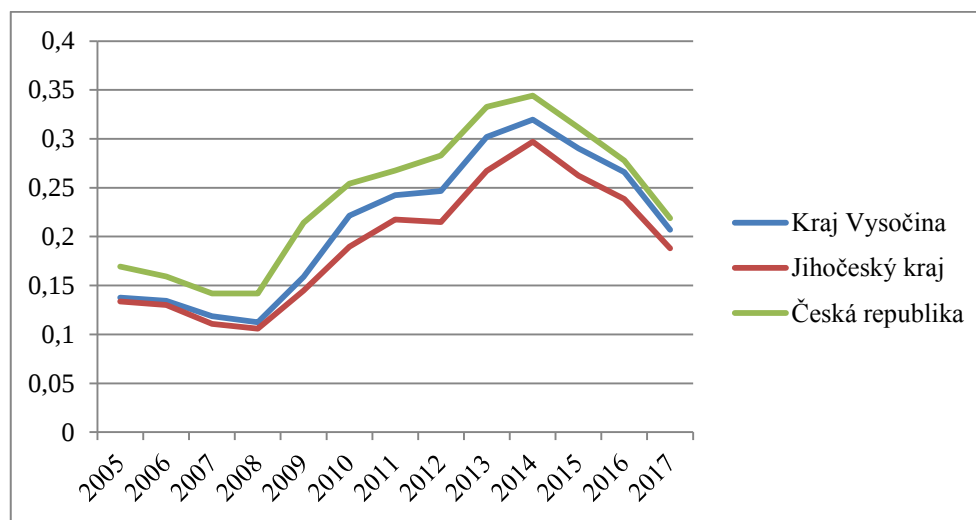
V grafu je vidět, že na nezaměstnanost měla vliv finanční a hospodářská krize v České republice, která způsobila především výrazný růst nezaměstnanosti v období let 2008 až 2010. U kraje Vysočina i u průměrné hodnoty České republiky způsobila nárůst nezaměstnanosti o více než 2,2 procentních bodů. U Jihočeského kraje byl nárůst menší a to téměř o 1,7 procentních bodů. Vliv také mohla mít nastupující dluhová krize, která mohla způsobit nárůst nezaměstnanosti v grafu mezi lety 2012 až 2013 v obou krajích a nárůst mezi lety 2012 až 2014 v České republice.

Nejvyšší nezaměstnanosti v Kraji Vysočina došlo roku 2010, kdy nezaměstnanost stoupla až na 5,2% a v Jihočeském kraji v roce 2013, kdy nezaměstnanost byla ve výši 4,6%. Průměrná hodnota nezaměstnanosti v České republice byla nejvyšší v roce 2014 a to téměř 5,8%. Naopak nejnižší nezaměstnanosti bylo dosaženo v Kraji Vysočina i v Jihočeském kraji v roce 2017 a u průměrné hodnoty nezaměstnanosti v České republice byla nejnižší hodnota v roce 2008.

6.3. Nezaměstnanost absolventů vysokých škol

V této práci již byl zmíněn graf, ve kterém byla nezaměstnanost absolventů vysokých škol pro oba kraje, proto se zde podíváme i na porovnání s Českou republikou. Bude nás zajímat vývoj nezaměstnanosti za celou Českou republiku a to jak si oba kraje stojí právě v porovnání s ní, také hodnoty nejnižší a nejvyšší nezaměstnanosti a v neposlední řadě to, jaké události měly vliv na konkrétní vývoj.

Graf 17: Srovnání nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017

Zdroj: Vlastní graf podle dat MPSV a ČSÚ

Lze vidět, že nezaměstnanost absolventů vysokých škol dosahuje velmi nízkých čísel v celém období. Nejnižší nezaměstnanost absolventů vysokých škol byla za celé sledované období v Jihočeském kraji. Naopak nejvyšších hodnot dosahují za celé období hodnoty průměru České republiky.

V roce 2005 byla nezaměstnanost absolventů v obou krajích přes 0,13%, ale v České republice činil průměr téměř 0,17%. Do konce roku 2017 se hodnoty dostaly

v Jihočeském kraji na 0,19%, v Kraji Vysočina na 0,21% a průměr České republiky činil 0,22%. Jsou tedy vidět mírné rozestupy mezi kraji i Českou republikou.

Stejně, jako došlo k nejnižší nezaměstnanosti v krajích v roce 2008, tak i u průměru České republiky byla nejnižší hodnota nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v roce 2008. U krajů se jednalo o hodnotu v průměru 0,11% a u České republiky o hodnotu 0,14%. K nejvyšší nezaměstnanosti došlo v roce 2014. U krajů to bylo v průměru 0,31% a u České republiky 0,34%.

Jak je vidět, nezaměstnanost absolventů vysokých škol rostla především mezi lety 2008 až 2014. Tento vývoj byl ovlivněn finanční a hospodářskou krizí, která přicházela do České republiky na přelomu let 2008 a 2009. Můžeme tedy říci, že růst nezaměstnanosti byl touto událostí ovlivněn, jak na přelomu let 2008 a 2009, tak i v těch následujících letech, kdy krize doznívala. Následně se v České republice projevila i dluhová krize, která měla vliv na nezaměstnanost především v letech 2012 a 2013.

7. Dotazníkové šetření

Tato část seznámí se zadáním a výsledky dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo provedeno především za účelem zjištění více informací o pohybu pracovní síly. Konkrétně šlo o to zjistit, jak je to s absolventy vysokých škol, jestli zůstávají po ukončení studia ve stejném kraji a jsou tedy součástí trhu práce tohoto kraje nebo jestli se stěhují jinam.

Dotazník, který byl vyplňován, byl vytvořen, aby pomohl zodpovědět k této práci, jak otázky týkající se pohybu absolventů vysokých škol, tak i otázky týkající se toho, kde lidé nejčastěji studují nebo jestli musí za studiem mimo svůj rodný kraj.

Dotazníky byly rozposlány především mezi absolventy vysokých škol. Konkrétně se jednalo o Vysokou školu technickou a ekonomickou v Českých Budějovicích, Vysokou školu polytechnickou v Jihlavě a také Vysokou školu ekonomickou v Praze. Na těchto školách byli dotazováni pouze absolventi, ať bakalářského či magisterského studia. Aby odpovědi v dotazníku nebyly pouze od absolventů vysokých škol, kdy se jednalo někdy i o čerstvé absolventy, byl dotazník rozposlán i v jedné menší firmě v Chotěboři, tedy v Kraji Vysočina. Odtud byl vzorek respondentů poněkud staršího věku, tudíž bude věk respondentů dotazníku rozmanitější a dojde k lepšímu vyhodnocení odpovědí.

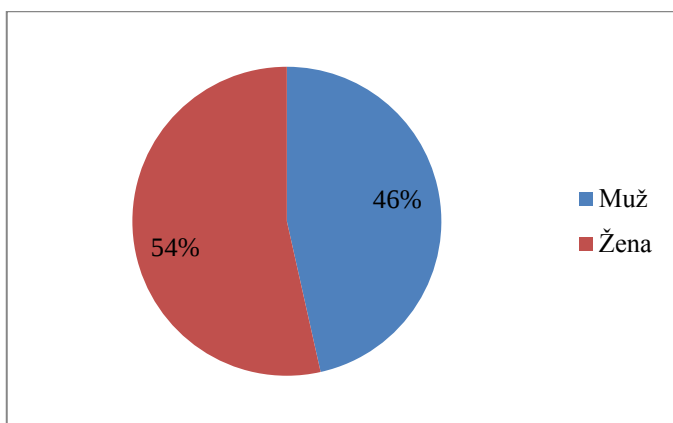
Podstatné u vytvoření dotazníku byla délka, protože v dnešní době je pro vyplnění důležité to, kolik času to člověku ubere a samozřejmě také obsah otázek. Snažila jsem se ho vytvořit co nejstručněji, ale zároveň jsem chtěla, aby otázky dostatečně vypověděly něco o daném tématu. Otázek jsem vytvořila 10, z nichž polovina má k odpovědi pouze 2 možnosti.

7.1. Výsledky dotazníkového šetření

Dotazníky jsem respondentům poskytovala, jak v papírové podobě, tak i v té elektronické. Papírové verze byly umístěny především v menší firmě v Chotěboři a ty elektronické byly určeny absolventům vysokých škol v jednotlivých krajích. Dotazníků se zúčastnilo 114 osob.

Ke zhodnocení jednotlivých otázek a odpovědí jsem si vybrala formu kruhových grafů.

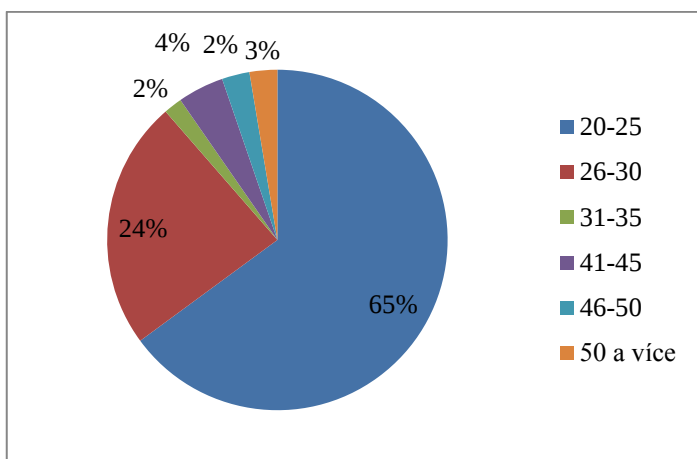
Graf 18: Vaše pohlaví?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Jak můžeme vidět, většina dotazníků se mi vyplněná vrátila od žen. Rozdíl mezi oběma pohlavími je ale minimální.

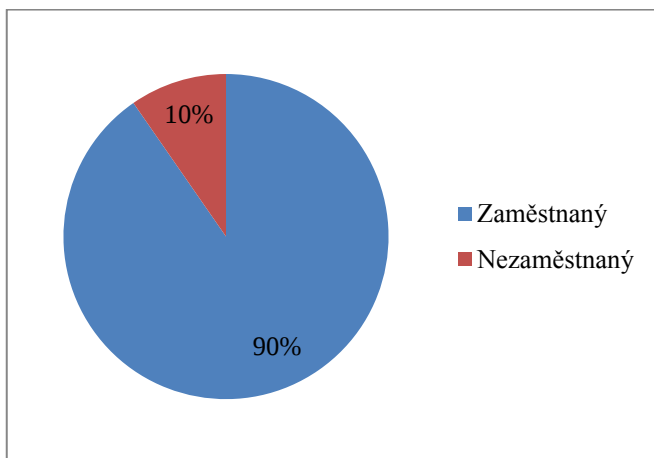
Graf 19: Váš věk?

Zdroj: Dotazníkové šetření

U této otázky již měli respondenti na výběr více možností než u otázky předchozí. Převažující věková skupina byla ve věku 20 až 25 let, ze které bylo 65% respondentů. Další početnou skupinou byli ti ve věku 26 až 30 let, ze které bylo 24% respondentů. Dalšími skupinami, které nejsou zastoupeny v tak velkém množství jsou skupina ve věku 41 až 45 let, ke které patřily 4% respondentů, skupina ve věku 50 a více let, ke které patřily 3 % respondentů a zbylé skupiny, ke kterým patřilo po 2% respondentů, jsou skupiny lidí ve věku 31 až 35 let a 46 až 50 let. Z grafu je tedy vidět, že většina respondentů byla ve věku do 30 let, šlo tedy o absolventy, kteří nejsou až tak dlouho v pracovním procesu.

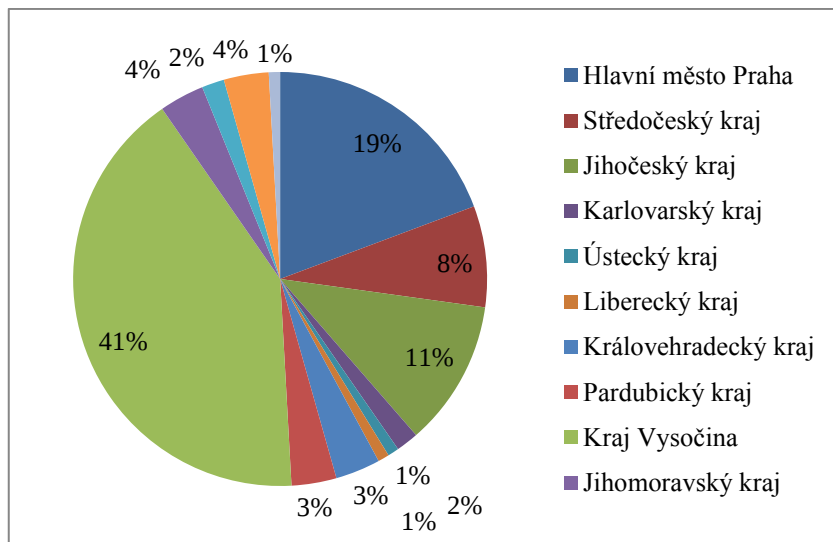
Graf 20: Jaký je Váš status?

Zdroj: Dotazníkové šetření

U této otázky šlo o zjištění, jestli má respondent zaměstnání či ho hledá. Naprostá většina lidí, tedy 90%, odpověděla, že zaměstnání má.

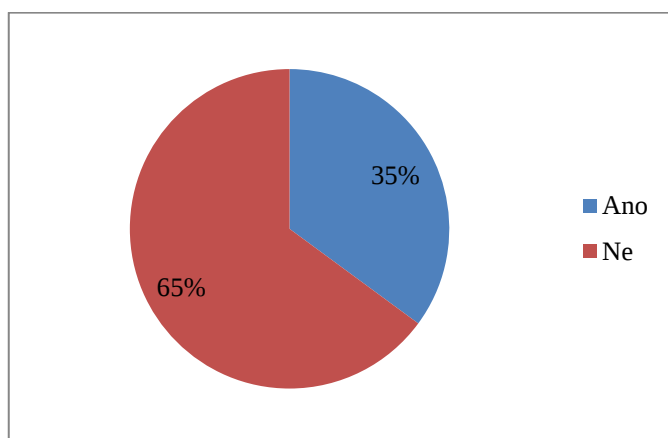
Graf 21: V jakém kraji jste se narodil/a?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů se narodilo v Kraji Vysočina a to 41% a poté v Praze, to bylo 19%. Následovali Jihočeský kraj s 11%, Středočeský kraj s 8% a Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj se 4 %. Kraje, ve kterých se narodilo po 3% respondentů jsou Pardubický a Královehradecký. U zbytku krajů se nachází pod 2% respondentů.

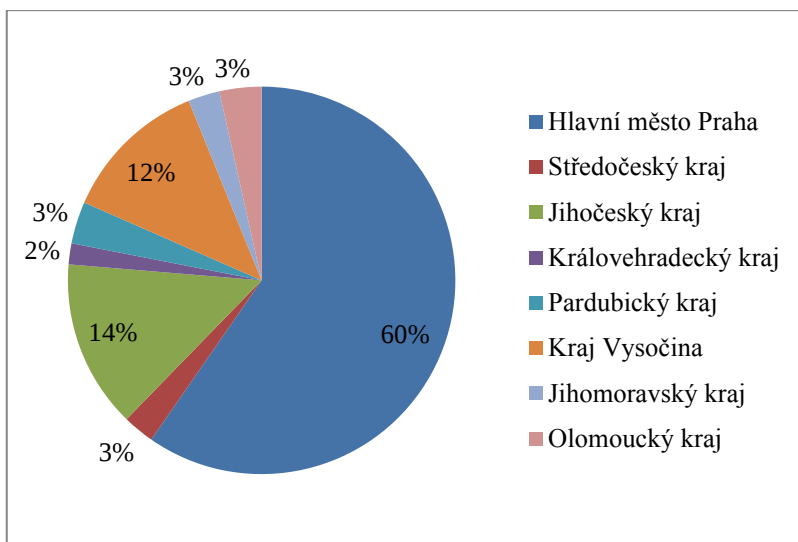
Graf 22: Studoval/a jste ve stejném kraji jako je Vaše bydliště?

Zdroj: Dotazníkové šetření

U otázky, jestli respondenti studovali v místě narození, byla nejčastější odpověď, že ne. Takto odpovědělo 65% dotazovaných a 35% dotazovaných naopak studovalo v kraji, ve kterém se narodili.

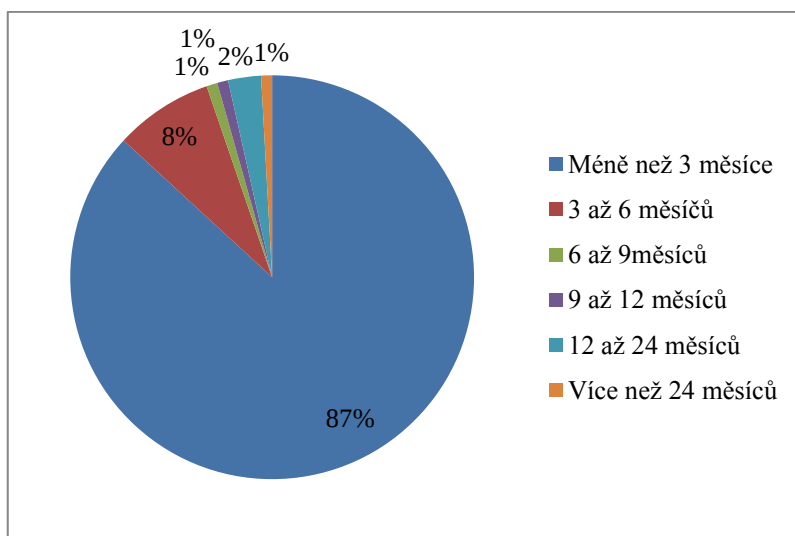
Graf 23: V jakém kraji jste studoval/a?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Kraj, ve kterém respondenti studovali, byl nejčastěji Hlavní město Praha a jednalo se zde o 60% respondentů. V Jihočeském kraji studovalo 14% respondentů a v Kraji Vysočina 12%. Po 3% respondentů bylo u kraje Olomouckého, Jihomoravského, Pardubického a Středočeského. U dalších krajů bylo 2% a méně respondentů.

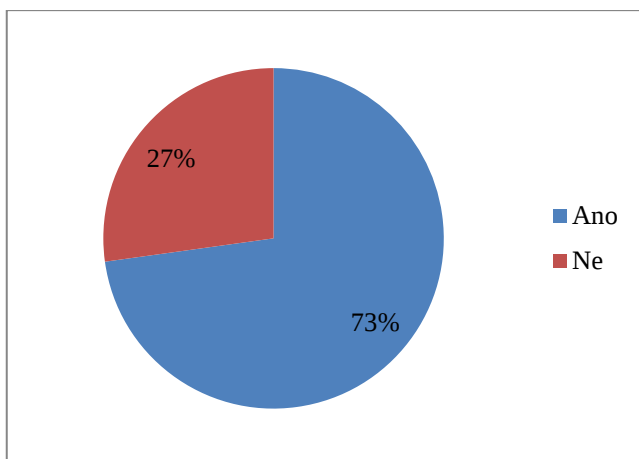
Graf 24: Jak dlouho Vám po absolvování vysoké školy trvalo najít zaměstnání?

Zdroj: Dotazníkové šetření

U otázky, jak dlouho respondenti hledali práci, převažovala odpověď, že méně než 3 měsíce a k ní patřilo 87% odpovědí. Pouze 8% respondentů hledalo práci 3 až 6 měsíců a delší doba hledání byla u 2% a méně respondentů.

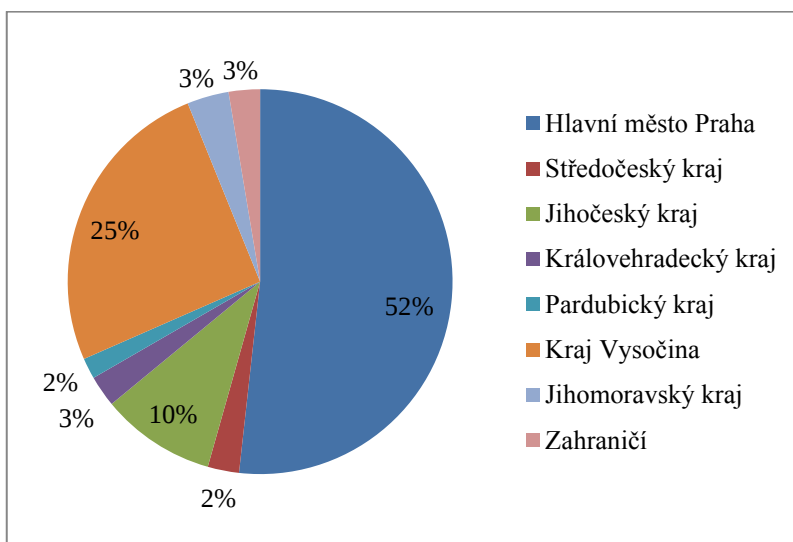
Graf 25: Práci jste našel/našla ve stejném kraji jako bylo místo Vašeho studia?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Další otázka týkající se toho, jestli respondent našel práci v místě studia, dopadla tak, že 73% respondentů odpovědělo, že ano. Jen 27% dotazovaných, nenašlo práci ve stejném kraji, jako bylo místo jejich studia.

Graf 26: Kraj, ve kterém pracujete?

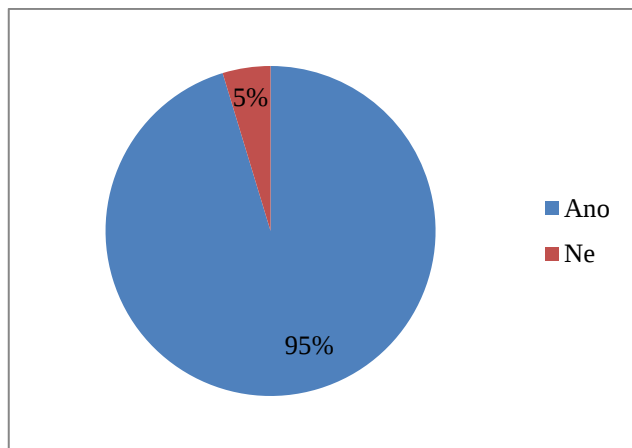

Zdroj: Dotazníkové šetření

U odpovědí, ve kterém kraji dotazovaní pracují, převažovala Praha s 52%. Dále 25% lidí odpovědělo Kraj Vysočina, 10% lidí Jihočeský kraj a po 3% respondentů

odpovědělo, že pracují v Královéhradeckém či Jihomoravském kraji nebo v zahraničí. U dalších krajů bylo 2% a méně dotazovaných.

Graf 27: Stěhoval/a byste se za prací?

Zdroj: Dotazníkové šetření

Poslední otázka se týkala toho, jestli by respondenti byli ochotní se za prací přestěhovat. Zde většina dotazovaných, tedy 95%, odpovědělo, že by byli ochotni se přestěhovat.

7.2. Zhodnocení dotazníků

Z odpovědí, které byly získány, je vidět, že lidé za studiem převážně musí dojíždět a nebo se přestěhovat. Mnoho z odpovědí ohledně kraje, kde se respondent narodil a v jakém kraji poté studoval, se neshoduje a jedná se o odlišné kraje. V odpovědích docházelo k tomu, že narození respondenti ve Středočeském kraji vždy studovali v Praze a respondenti narození v Kraji Vysočina většinou studovali mimo kraj Vysočina s převahou studia v Praze. U respondentů narozených v ostatních krajích převáželo také studium v Praze. Pouze v Jihočeském kraji převažovali odpovědi studia ve stejném kraji, jako bylo místo narození a u respondentů narozených v hlavním městě vždy platilo, že studovali v tomtéž kraji a nemuseli za studiem dojíždět.

Z dotazníků také plyne to, že většina absolventů vysokých škol se do rodného kraje za prací nevrací, ale zůstává v místě studia. Toto platí především u těch, kteří studovali v Praze.

Ohledně doby hledání zaměstnání zřetelně převážila možnost v dotazníku, že absolventi našli práci do 3 měsíců, avšak zajímavé je podívat se, u kterých respondentů byla doba

delší. Dochází totiž k tomu, že většinou hledali zaměstnání déle respondenti, kteří studovali v Jihočeském kraji.

Účelem dotazníků bylo především zjistit, jestli absolventi vysokých škol zůstávají v kraji po dostudování vysoké školy, což dotazníky potvrdily. Nedomáhají k tomu vždy, ale u většiny případů ano. Také je důležitá informace o ochotě se stěhovat za prací. Je vidět, že absolventi vysokých škol by se za prací přestěhovali, kdyby byla potřeba, ve většině případů.

Závěr

Práce se věnuje vývoji nezaměstnanosti v České republice v letech 2005 až 2017 se zaměřením na dva kraje a to kraj Vysočina a Jihočeský kraj. V práci je sledován v několika grafech vývoj nezaměstnanosti celkové i nezaměstnanosti absolventů vysokých škol. I přes klesající charakter nezaměstnanosti v posledních letech, nelze opustit od důležitosti tohoto makroekonomického ukazatele, který vypovídá o ekonomické situaci dané země a má vliv i na hospodaření státu. V ekonomickém vývoji v jedné z částí této práce bylo vidět, že i klesající průběh se může velmi rychle změnit a stačí k tomu příchod nečekané události, například jako tomu bylo s přicházející ekonomickou krizí na přelomu let 2008 a 2009, kdy se dobře vyvíjející ekonomická situace do roku 2007 velmi rychle obrátila.

Na počátku teoretické části jsem vymezila některé pojmy související s trhem práce, jako je nabídka či poptávka a definovala jsem, jak vzniká nerovnováha na trhu práce. Poté jsem se věnovala nezaměstnanosti, tomu jaká je její definice či výpočet, tomu jaké jsou druhy nezaměstnanosti a čím se odlišují. S tím souviselo také to, že nezaměstnanost lze řešit aktivní a pasivní politikou zaměstnanosti. Pasivní politika je zaměřena na dávky, zatímco aktivní politika se snaží zapojit jedince zpátky do pracovního procesu a to různými způsoby od rekvalifikace po chráněné pracovní dílny, což by podle mě mělo být prioritou, protože pokud lidem budou dávány pouze dávky, tak si zvyknou, že pracovat nemusí a do pracovního procesu se již nevrátí. Dále jsem se zajímala o ekonomické teorie, které se dotýkají tohoto tématu. Protože se v této práci věnuji absolventům vysokých škol a tomu, jaká je jejich nezaměstnanost, vybrala jsem teorie související se vzděláváním a lidským kapitálem, tedy teorii lidského kapitálu, teorii filtru a teorii signálů. V souvislosti s těmito teoriemi a lidským kapitálem jsem další část věnovala právě absolventům vysokých škol, tomu jaké jsou výhody a nevýhody jejich zaměstnávání, protože v dnešní době je známý problém, že absolventům vysokých škol chybí praxe, což je právě hlavní nevýhodou jejich zaměstnávání. Problém chybějící praxe je podle mého názoru odůvodnitelný, ale myslím si, že výhody, které absolventi mají, jako jsou jazykové znalosti nebo velké množství teoretických znalostí, tento nedostatek překonají. Většina lidí s praxí, kteří vystudovali vysokou školu před několika desítkami let, sice znají praktický chod firmy, ve které pracují, ale teoretické poznatky, které se hodí při přechodu do jiného zaměstnání, již nemají. Dále se věnuji tomu, jaké

jsou počty absolventů v jednotlivých krajích a také tomu, v jaké výši se pohybuje jejich nástupní mzda.

V praktické části jsem se nejdříve věnovala ekonomickému vývoji v České republice mezi lety 2005 a 2017 a to z toho důvodu, že tento vývoj a určité události měli vliv na sledovanou nezaměstnanost, počet volných pracovních míst a další. Abych mohla popsat co se s nezaměstnaností či počtem volných pracovních míst za dané roky dělo, bylo potřeba shrnout události sledovaného období. Nejvýznamnější vliv měla především finanční a hospodářská krize, která Českou republiku ovlivnila na přelomu let 2008 a 2009, kdy se Česká republika jejím vlivem dostala právě v roce 2009 do recese a to rovnou do té nejhlubší v novodobé historii. Další vliv měla i dluhová krize v eurozóně, která se projevovala od roku 2011 a měla vliv i následující dva roky. Po ekonomickém vývoji jsem stručně charakterizovala kraje, a poté se již věnovala samotnému trhu práce.

Při analýze trhů práce obou krajů samostatně, bylo možné vidět vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy spolu s vývojem mediánové mzdy a bylo z grafu vidět, že mediánová mzda je vždy menší než průměrná hrubá měsíční mzda v obou krajích o více než 2 600 korun. Následně bylo možné u obou krajů vidět vývoj počtu volných míst společně s počtem nezaměstnaných v daném kraji a bylo vidět, že pokud klesal počet volných míst, projevilo se to na růstu počtu nezaměstnaných a naopak. Bylo vidět, že tvar linie počtu nezaměstnaných je téměř symetrický tvaru linie počtu volných pracovních míst. V grafu byl také vidět vliv finanční a hospodářské krize mezi lety 2008 a 2009, který způsobil nárůst počtu nezaměstnaných a pokles volných pracovních míst. Poté jsem se u každého kraje věnovala nezaměstnanosti absolventů, u které bylo vidět v obou krajích, že sice rostla v období finanční a hospodářské krize, ale že v posledních letech klesá. V poslední řadě jsem se věnovala délce nezaměstnanosti, konkrétně tomu, jak dlouho jsou uchazeči o zaměstnání evidováni na úřadech práce. U obou krajů výrazně převyšoval počet nezaměstnaných evidovaných v době do 3 měsíců. Naopak nejnižších čísel dosahovaly počty nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce po dobu 9 a 12 měsíců a to u obou krajů. Zarážející můžou být ale vysoké počty těch, kteří jsou na úřadech práce evidováni více než 24 měsíců. Tyto čísla byla vysoká u obou krajů.

V obou krajích byly porovnány dané statistiky, ale nebylo dobře vidět, jaká ekonomická situace v daném kraji je. Z tohoto důvodu, byly statistické údaje obou krajů zaneseny

vždy do stejného grafu, aby mohly být porovnány. Nejdříve byla porovnána průměrná hrubá měsíční mzda a mediánová mzda, které se v obou krajích lišily zcela minimálně, pak ale byly porovnány počty nezaměstnaných a počty volných pracovních míst. Bylo zajímavé zjistit, že v Jihočeském kraji bylo sice více volných pracovních míst než v Kraji Vysočina po celé období, ale počet nezaměstnaných v něm byl od druhé poloviny sledovaného období vyšší. Když poté kraje byly srovnány v nezaměstnanosti absolventů vysokých škol, zde na tom byl Jihočeský kraj lépe a horších čísel dosahoval Kraj Vysočina po téměř celé období. Oba kraje byly poté srovnány s průměrnými ukazateli za Českou republiku. Nejdříve byla srovnána průměrná hrubá měsíční mzda, která byla do poloviny sledovaného období v obou krajích i České republice na podobné úrovni, ale v druhé polovině se začal průměr České republiky převyšovat nad oba kraje. Poté jsem srovnala situaci nezaměstnanosti v obou krajích s Českou republikou. Zde byla jednoznačně nejnižší nezaměstnanost v Jihočeském kraji. V Kraji Vysočina byla nezaměstnanost nižší než byl průměr České republiky téměř po celou dobu až na výjimku pár let. U nezaměstnanosti absolventů to bylo obdobně, nejlépe na tom byl znovu Jihočeský kraj, kterému konkuroval pouze v prvních letech sledovaného období Kraj Vysočina. Průměr České republiky byl v tomto ohledu vysoko nad oběma kraji. U nezaměstnanosti celkové i nezaměstnanosti absolventů vysokých škol byl vidět znovu vliv finanční a hospodářské krize i dluhové krize. To způsobilo výrazný růst nezaměstnanosti mezi lety 2008 až 2010 a poté mezi lety 2012 až 2014.

Podstatným prvkem v praktické části, především pro zvolené hypotézy, byly vybrané kraje. Zvolen byl Kraj Vysočina s jednou veřejnou a jednou soukromou vysokou školou a Jihočeský kraj, který má poměrně velké množství vysokých škol⁷² a to za účelem možnosti porovnání vlivu počtu vysokých škol na nezaměstnanost absolventů vysokých škol. Aby mohl být zkoumán právě vliv počtu vysokých škol, musely být zvoleny kraje, které se od sebe tímto počtem co nejvíce odlišují. Toho se týkala především první hypotéza, které zněla: „V kraji s vyšším počtem vysokých škol je vyšší nezaměstnanost absolventů vysokých škol.“ Tato hypotéza byla vyvrácena. Z vytvořených grafů bylo vidět, že nezaměstnanost absolventů vysokých škol v Jihočeském kraji byla menší než v Kraji Vysočina. Tedy v kraji s vyšším počtem vysokých škol byla nezaměstnanost absolventů nižší než v kraji s pouze dvěma vysokými školami.

⁷²Vysoké školy - Jihlava, Třebíč. *Atlas školství* [online]. [cit. 2018-05-04].

Druhá hypotéza zněla: „Absolventi se po studiu nevrací do rodného kraje, ale zůstávají v kraji, ve kterém vystudovali vysokou školu.“ Kvůli této hypotéze, byly vytvořeny dotazníky a ty tuto hypotézu potvrdily. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že ve většině případů absolventi studovali v jiném kraji, než se narodili a také to, že po absolvování studia si zaměstnání našli právě v kraji, ve kterém studovali. Navíc z odpovědí dotazníků bylo zřejmé, že je u většiny respondentů stále ochota se za prací stěhovat.

Podle mého názoru by tato práce mohla být rozšířena v budoucnu o sledování nezaměstnanosti celkové i nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v dalších letech, aby bylo možné zjistit, jak se situace v krajích i v České republice změní. Pro studující či ty, kteří se rozmyšlí nad tím, či po střední škole jít pracovat nebo studovat, by mohlo být téma nezaměstnanosti po absolvování vysoké školy zvláště zajímavé a mohlo by jim poradit při rozhodování.

Použité zdroje:

Knižní:

HANZELKOVÁ, Alena, Miloslav KEŘKOVSKÝ a Lubomír KOSTROŇ. *Personální strategie: krok za krokem*. V Praze: C.H. Beck, 2013. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-564-3.

HANZLÍKOVÁ, Olga, Daniela PAUKNEROVÁ a Milena SOUŠKOVÁ. *Jak uspět v prvním zaměstnání*. Praha: Grada, 2001. ISBN 9788024701219.

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-681-6.

JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 978-80-7079-635-1.

KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN 978-80-245-1930-2.

KAMENÍČEK, Jiří. *Lidský kapitál: úvod do ekonomie chování*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 978-80-246-0449-7.

KELLER, Jan a Lubor HRUŠKA TVRDÝ. *Vzdělanostní společnost?: chrám, výtah a pojišťovna*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2008. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-86429-78-6.

KOTÝNKOVÁ, Magdalena. *Trh práce na přelomu tisíciletí*. V Praze: Oeconomica, 2006. ISBN 9788024511498.

SIEGEL, Zbyněk. *Jak hledat a najít zaměstnání: rady a tipy pro uchazeče*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. Poradce pro praxi. ISBN 978-80-247-4407-0.

SOUKUP, Alexandr. *Vzdělání a informační společnost* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: http://www.agris.cz/Content/files/main_files/72/150753/47Soukup.pdf

ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4282-3.

VLČEK, Josef. *Ekonomie a ekonomika*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-190-3.

ZELENKA, Martin. *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh*. V Praze: Vydavatelství Pedagogické fakulty, Univerzita Karlova, 2008. ISBN 978-80-7290-372-6.

Elektronické:

Absolvent a trh práce. *Hledám Práci* [online]. [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <http://www.hledampraci.cz/poradna-zamestnani/absolvent-trh-prace.php>

Absolventi škol a mladiství na trhu práce v České republice (Revue Sondy). *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 15.1.2015 [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/20084>

Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2012. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 19.6.2013 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument141978.html>

Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2013. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 26.5.2014 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument149564.html>

Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2014. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 13.7.2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument160232.html>

Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2015. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 11.7.2016 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument177485.html>

Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2016. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 11.7.2017 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/analiza-vyvoje-ekonomiky-cr-za-rok-2016--230378/>

BUREŠ, Michal. Kolik vysokoškoláků je bez práce?. *FINANCE.CZ* [online]. 07.11.2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/499671-nezamestnanost-vysokoskolaku/>

Česká ekonomika ve 4. čtvrtletí 2017 zrychlila růst na 5,2%. *České noviny* [online]. 02.03.2018 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ceska-ekonomika-ve-4-ctvrtleti-2017-zrychlila-rust-na-5-2-/1592451>

DEHNER, Jan. Kde žijí vysokoškoláci. *Statistika&My - měsíčník Českého statistického úřadu* [online]. 2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2017/12/kde-ziji-vysokoskolaci/>

Ekonomický vývoj na území České republiky. *Česká národní banka* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: http://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/prurezova_temata_menova_politika/1_ekonomicky_vyvoj_na_uzemi_ceske_republiky.html

HDP 2018, vývoj hdp v ČR - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/>

Charakteristika Jihočeského kraje. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-jihoceskeho-kraje-1914.html>

Charakteristika kraje Vysočina. *BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 29. 12. 2017 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-kraje-vysocina-2102.html#ekonudaje>

Inflace - 2018, míra inflace a její vývoj v ČR - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/inflace/>

KADEŘÁBKOVÁ, Božena a Alexandr SOUKUP. *Teorie lidského kapitálu, jeho vliv na konkurenceschopnost* [online]. [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: http://www.agris.cz/Content/files/main_files/59/136966/kaderabkova.pdf

LIEBREICH, Jiří. Nástupní plat vysokoškoláků až 37 tisíc. Které obory se nejvíce vyplátí?. *E15* [online]. Praha, 28.3.2017 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/ekonomika/nastupni-plat-vysokoskolaku-az-37-tisic-kttere-obory-se-nejvice-vyplati-1330518>

Nejnovější údaje: Jihočeský kraj. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk/1-xc>

Nejnovější údaje: Kraj Vysočina. *Český statistický úřad* [online]. 2018 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xj/1-xj>

Nezaměstnanost v ČR, vývoj, rok 2018 - 5 let. *Kurzy.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/nezamestnanost/>

Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. - územní srovnání. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&pvoc=&sp=A&skupId=606&katalog=30845&pvo=DEM01&z=Thttps://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&katalog=30845&pvo=DEM02&str=v67&c=v3~3__RP2006

Průměrná hrubá měsíční mzda. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/prumerna-hruba-mesicni-mzda-graf>

Služby zaměstnanosti a trhu práce. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Květen 2009 [cit. 2018-03-14]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/7173/CZ_Sluzby_zamestnanosti_a_trhu_prace.pdf

SPĚVÁČEK, Vojtěch. Růst a stabilita české ekonomiky v letech 2001–2011. *Politická ekonomie* [online]. 2013 [cit. 2018-03-30]. ISSN 2336-8225. Dostupné z: <https://www.vse.cz/polek/882>

SPĚVÁČEK, Vojtěch a Růžena VINTROVÁ. Růst, stabilita a konvergence české ekonomiky v letech 2001-2008. *Politická ekonomie* [online]. 2010 [cit. 2018-03-30]. ISSN 2336-8225. Dostupné z: <https://www.vse.cz/polek/718>

Srovnání kraje s Českou republikou. *Regionální informační servis* [online]. 2016 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihocesky-kraj/kraj/>

Srovnání kraje s Českou republikou. *Regionální informační servis* [online]. 2016 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/kraj/>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2006. *Český statistický úřad* [online]. 2007 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-3101-06-2006-04>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2007. *Český statistický úřad* [online]. 2007 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-3101-07-2007-05>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2008. *Český statistický úřad* [online]. 2008 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-3101-08-2008-05>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2009. *Český statistický úřad* [online]. 2009 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/311011-09-2009-06>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2010. *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/2-311011-10-2010-09>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/311011-11-r_2011-09

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/311011-12-r_2012-09

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2013. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/311011-13-r_2013-09

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2014. *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace3647>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2015. *Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-u2e56xjj1t>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2016. *Český statistický úřad* [online]. 2016 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-jcq67mh0z7>

Statistická ročenka Jihočeského kraje - 2017. *Český statistický úřad* [online]. 2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-lkm24qwvsz>

Statistická ročenka kraje Vysočina - 2006. *Český statistický úřad* [online]. 2007 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-6101-06-2006-04>

Statistická ročenka kraje Vysočina - 2007. *Český statistický úřad* [online]. 2007 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-6101-07-2007-05>

Statistická ročenka kraje Vysočina - 2008. *Český statistický úřad* [online]. 2008 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13-6301-08-2008-05>

Statistická ročenka kraje Vysočina - 2009. *Český statistický úřad* [online]. 2009 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/631011-09-2009-06>

Statistická ročenka kraje Vysočina - 2010. *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/2-631011-10-2010-09>

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2011 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/631011-11-r_2011-09

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2012. *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/631011-12-r_2012-09

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2013. *Český statistický úřad* [online]. 2013 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/631011-13-r_2013-09

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2014. *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace4803>

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2015. *Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-jvjqwnxjql>

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2016. *Český statistický úřad* [online]. 2016 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-lc3ykbbszf>

Statistická ročenka Kraje Vysočina - 2017. *Český statistický úřad* [online]. 2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace-jyyxvxp307>

Statistiky nezaměstnanosti. *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>

ÚLOVEC, Martin. Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – komparační analýza 2014. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/potreby-zamestnavatelu-a-pripravenost-absolventu-skol-6>

ÚLOVEC, Martin. Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – srovnání 2004 - 2013. *Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce* [online]. 2014 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/PublikaceAbsolventi?Stranka=9-0-93>

Vítejte na Vysočině. *Kraj Vysočina* [online]. 11.6.2008 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/vitejte-na-vysocine/d-4000086/p1=1205>

Vysočina: kraj s nejvyšším počtem památek UNESCO. *Novinky.cz* [online]. 25.1.2007 [cit. 2018-05-01]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/cestovani/106155-vysocina-kraj-s-nejvyssim-poctem-pamatek-unesco.html>

Vysoké školy - Jihlava, Třebíč. *Atlas školství* [online]. [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <http://www.atlasskolstvi.cz/vysoke-skoly?city=jihlava,trebic>

Vysokoškoláků rapidně přibývá. *Český statistický úřad* [online]. 3.11.2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vysokoskolaku-rapidne-pribyva>

Výkonové ukazatele. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: http://dsia.uiv.cz/vystupy/vu_vs_f4.html

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj v ČR mezi lety 2005 až 2017	20
Graf 2: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy a mediánové mzdy v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017	24
Graf 3: Vývoj nezaměstnanosti a počtu volných pracovních míst v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017	25
Graf 4: Nezaměstnanost absolventů vysokých škol v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2017	26
Graf 5: Vývoj počtu nezaměstnaných podle délky evidence v Kraji Vysočina v letech 2005 až 2016.....	27
Graf 6: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy a mediánové mzdy v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017	29
Graf 7: Vývoj počtu nezaměstnaných a počtu volných pracovních míst v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017	30
Graf 8: Vývoj nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2017.....	31
Graf 9: Vývoj počtu nezaměstnaných podle délky evidence v Jihočeském kraji v letech 2005 až 2016.....	32
Graf 10: Srovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v obou krajích v letech 2005 až 2017	33
Graf 11: Srovnání mediánové mzdy v obou krajích v letech 2008 až 2016.....	34
Graf 12: Srovnání počtu nezaměstnaných v obou krajích v letech 2005 až 2017	35
Graf 13: Srovnání počtu volných pracovních míst v obou krajích v letech 2005 až 2016	37
Graf 14: Srovnání nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v obou krajích v letech 2005 až 2017.....	38
Graf 15: Srovnání průměrné hrubé měsíční mzdy v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017	39
Graf 16: Srovnání nezaměstnanosti v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017	41
Graf 17: Srovnání nezaměstnanosti absolventů vysokých škol v obou krajích a České republice v letech 2005 až 2017	42
Graf 18: Pohlaví respondentů	44

Graf 19: Věk respondentů.....	45
Graf 20: Status respondentů.....	45
Graf 21: Místo narození.....	46
Graf 22: Studium v místě narození.....	46
Graf 23: Místo studia.....	47
Graf 24: Doba hledání práce.....	47
Graf 25: Práce v místě studia.....	48
Graf 26: Místo zaměstnání.....	48
Graf 27: Stěhování za prací.....	49

Přílohy:

Příloha č. 1: Dotazník

1. Vaše pohlaví?

- ☐ Muž
- ☐ Žena

2. Váš věk?

- ☐ 20-25
- ☐ 26-30
- ☐ 31-35
- ☐ 36-40
- ☐ 41-45
- ☐ 46-50
- ☐ 51 a více

3. Jaký je Váš status?

- ☐ Zaměstnaný
- ☐ Nezaměstnaný

4. V jakém kraji jste se narodil/a?

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Královehradecký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Kraj Vysočina
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj
- ☐ Zlínský kraj

5. Studoval/a jste ve stejném kraji jako je Vaše bydliště?

- ☐ Ano

- ☐ Ne

6. V jakém kraji jste studoval/a?

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Královehradecký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Kraj Vysočina
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj
- ☐ Zlínský kraj

7. Jak dlouho Vám po absolvování vysoké školy trvalo najít zaměstnání?

- ☐ Méně než 3 měsíce
- ☐ 3 až 6 měsíců
- ☐ 6 až 9 měsíců
- ☐ 9 až 12 měsíců
- ☐ 12 až 24 měsíců
- ☐ Déle než 2 roky

8. Práci jste si našel/našla ve stejném kraji jako bylo místo Vašeho studia?

- ☐ Ano
- ☐ Ne

9. Kraj, ve kterém pracujete?

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj

- Královehradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Zlínský kraj
- Zahraničí

10. Stěhoval/a byste se za prací?

- Ano
- Ne